

8. Հայաստանի Հանրապետության առողջապահական համակարգ, բնակչության հիվանդացություն և բուժսպասարկում

8.1. Առողջապահական համակարգի նկարագիր և հիմնական ցուցանիշներ: 2003թ.

հանրապետությունում բնակչության ստացիոնար բուժումն իրականացվել է 137 հիվանդանոցներում, որոնց 98.5%-ը ՀՀ առողջապահության նախարարության ենթակայության տակ են: Վերջինիս ենթակայության տակ է նաև հանրապետությունում գործող 452 ամբուլատոր-պոլիկլինիկական հիմնարկներից 449-ը կամ 99.3%-ը: Առողջապահական հիմնարկները և ներուժը հիմնականում կենտրոնացված են հանրապետության առավելապես խոշոր քաղաքներում (հիմնականում Երևանում՝ բժիշկների 68.0%-ը, ստացիոնար բուժօգնությունների 32.1%-ը, հիվանդանոցային մահճակալների 51.9%-ը, ամբուլատոր-պոլիկլինիկական հիմնարկների 16.4%-ը), որը ստեղծում է լուրջ խոչընդոտներ հանրապետության հեռավոր բնակավայրերի բնակչության բուժսպասարկման մատչելիության ապահովման գործում:

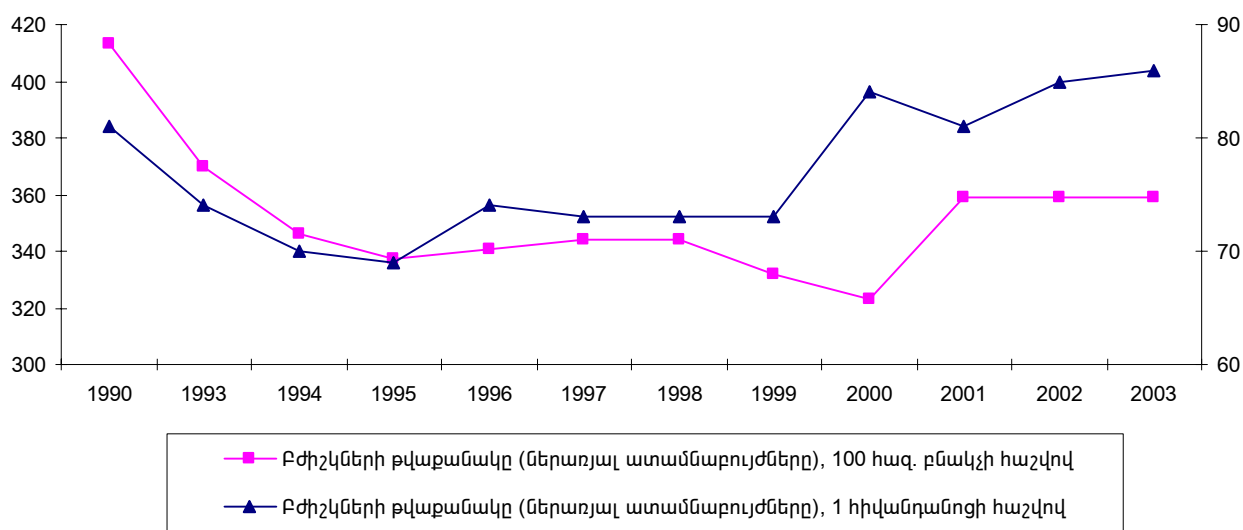
Առողջապահական համակարգի ընդհանրացված ցուցանիշները, 1999-2003թթ.

	1999	2000	2001	2002	2003
Հիվանդանոցային հիմնարկների քանակը, միավոր	174	146	142	135	137
Ամբուլատոր-պոլիկլինիկական հիմնարկների քանակը 10 հազ. բնակչի հաշվով, միավոր	1.3	1.3	1.2	1.4	1.4
Բնակչության թվաքանակը մեկ բժշկի հաշվով, մարդ	301	310	330	279	274
Մահճակալների քանակը 10 հազ. բնակչի հաշվով, միավոր	62.0	54.7	42.5	43.5	44.2
Մեկ մահճակալի տարեկան միջին զբաղվածությունը, օր	122	116	136	153	163
Մեկ հիվանդի բուժման միջին տևողությունը, օր	12.8	12.7	11.7	10.9	10.5
Միջին բուժանձնակազմի թվաքանակը 10 հազ. բնակչի հաշվով, մարդ	64.9	59.5	53.8	59.9	57.2

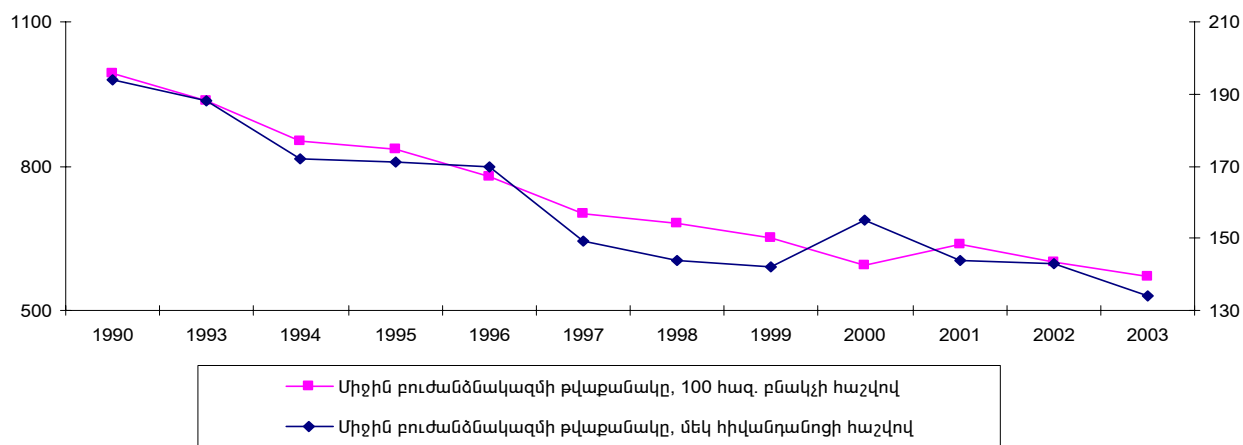
Առողջապահական համակարգի տեսակարար ցուցանիշներն ըստ մարզերի, 2003թ.

	Բժիշկների թվաքանակը 10 հազ. բնակչի հաշվով, մարդ	Միջին բուժանձնակազմի թվաքանակը 10 հազ. բնակչի հաշվով, մարդ	Հիվանդանոցներ ընդունված հիվանդների թվաքանակը 100 բնակչի հաշվով, մարդ	Հիվանդանոցային մահճակալների քանակը 10 հազ. բնակչի հաշվով, միավոր	Մեկ հիվանդի բուժման միջին տևողությունը, օր	Ամբուլատոր-պոլիկլինիկական հիմնարկների քանակը 10 հազ. բնակչի հաշվով, միավոր	Հաճախումների քանակն ամբուլատոր-պոլիկլինիկական հիմնարկներում մեկ բնակչի հաշվով, հազ. մարդ
Ընդամենը ՀՀ	36.5	57.2	6.9	44.2	10.5	1.4	2.0
որից՝ ՀՀ առողջապահության նախարարության համակարգում							
ք.Երևան	72.5	73.6	11.8	66.2	10.5	0.7	2.3
Արագածոտն	16.0	51.9	3.5	33.7	6.3	1.9	1.7
Արարատ	15.0	37.0	4.1	27.1	9.6	2.2	1.8
Արմավիր	14.7	40.6	3.1	22.8	6.6	2.1	1.6
Գեղարքունիք	12.7	47.5	4.0	21.1	6.7	1.5	1.8
Լոռի	17.5	40.6	4.5	29.2	7.1	1.7	1.8
Կոտայք	16.8	41.7	3.1	17.4	6.6	1.5	1.7
Շիրակ	19.9	62.8	5.6	35.0	9.5	1.3	1.9
Սյունիք	17.8	47.3	4.6	48.0	11.5	1.9	3.0
Վայոց ձոր	18.1	47.7	3.4	32.3	6.5	1.4	2.3
Տավուշ	17.2	48.9	4.3	28.7	6.9	1.7	2.1

Գործող բժիշկների թվաքանակի շարժը, 1990-2003թթ., մարդ

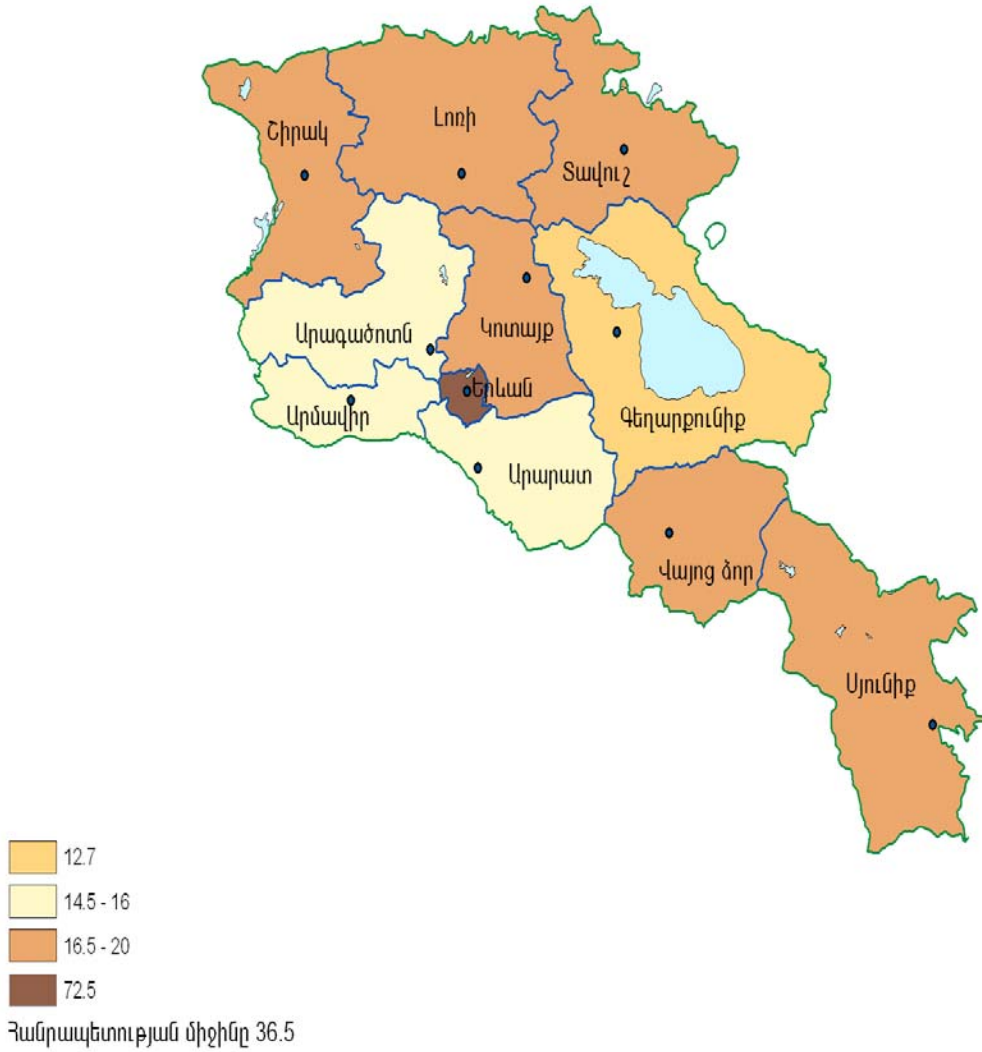

Միջին բուժանձնակազմի թվաքանակի շարժը, 1990-2003թթ., մարդ

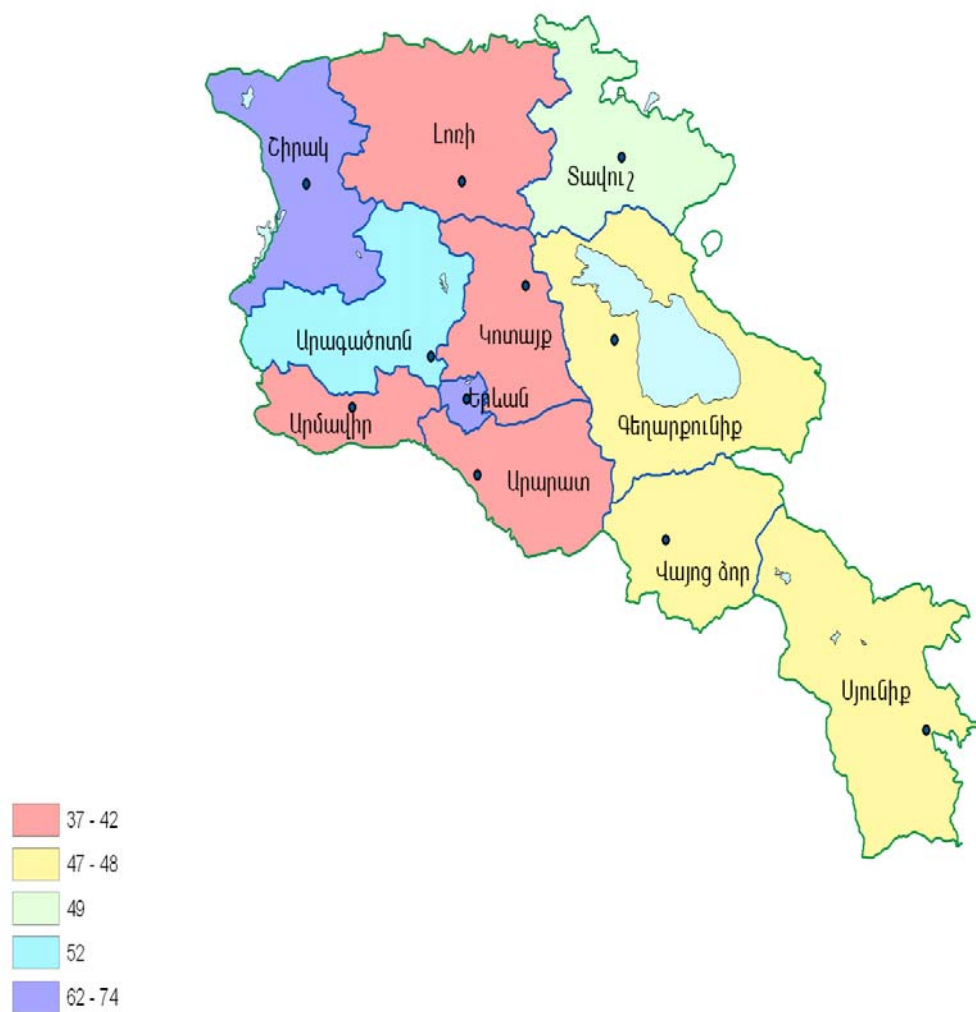
Բժիշկների թվաքանակը 10000 բնակչի հաշվով, մարդ

2003

Միջին բուժանձնակազմի թվաքանակը 10000 բնակչի հաշվով, մարդ

2003

Հանրապետության միջինը 57.2

8.2. Ամբուլատոր-պոլիկլինիկական հիմնարկների գործունեություն:

Հանրապետությունում 2003թ. գործող ամբուլատոր-պոլիկլինիկական հիմնարկների 99.3%-ը բաժին է ընկել ՀՀ առողջապահության նախարարությանը:

Ամբուլատոր-պոլիկլինիկական հիմնարկների քանակը հանրապետության 100 հազ. բնակչի հաշվով

	1991թ.	2003թ.
Ամբուլատոր-պոլիկլինիկական հիմնարկներ	14.6	14.1
դրանցից՝ գործել են հիվանդանոցային համակարգում	3.9	2.1
Ինքնուրույն ամբուլատոր-պոլիկլինիկական հիմնարկներ	7.9	10.0
դրանցից՝ պոլիկլինիկականներ	1.0	2.3
ամբուլատորներ	6.1	7.3
մանկական պոլիկլինիկականներ	0.3	0.2
կանանց կոնսուլտացիաներ	-	0.03
այլ բնույթի	-	0.1
Դիսպանսերներ	0.9	0.7
Ինքնուրույն ստոմատոլոգիական պոլիկլինիկականներ	0.9	1.2
դրանցից՝ մեծահասակների	0.7	0.9
մանկական	0.3	0.3

Ամբուլատոր-պոլիկլինիկական հիմնարկների կարևոր բնութագրիչներից է դրանց պլանային (նախատեսված) հզորությունը, այսինքն՝ հերթափոխի ընթացքում հաճախորդներին ընդունելու նախագծային կարողությունը: 2003թ. այդ հիմնարկները կարող էին սպասարկել մոտ 10 միլիոն հաճախորդների: Հաճախումները կազմել են 6.54 մլն., կամ օգտագործվել է հնարավորությունների 65.4%-ը:

Ամբուլատորները գյուղական համայնքներում առաջնային բուժապասարկման (հաճախ նաև ամբողջական բուժապասարկման) հիմնական հաստատություններն են (հիվանդանոցները, որպես կանոն, գտնվում են քաղաքային համայնքներում): 2003թ. հանրապետությունում գործող 234 ամբուլատորների 98.3%-ը (230) գտնվել են գյուղական համայնքներում: Հարյուր հազար գյուղական բնակչի հաշվով առավելագույն քանակ արձանագրվել է Սյունիքում՝ 28.5, նվազագույնը Շիրակում՝ 11.9:

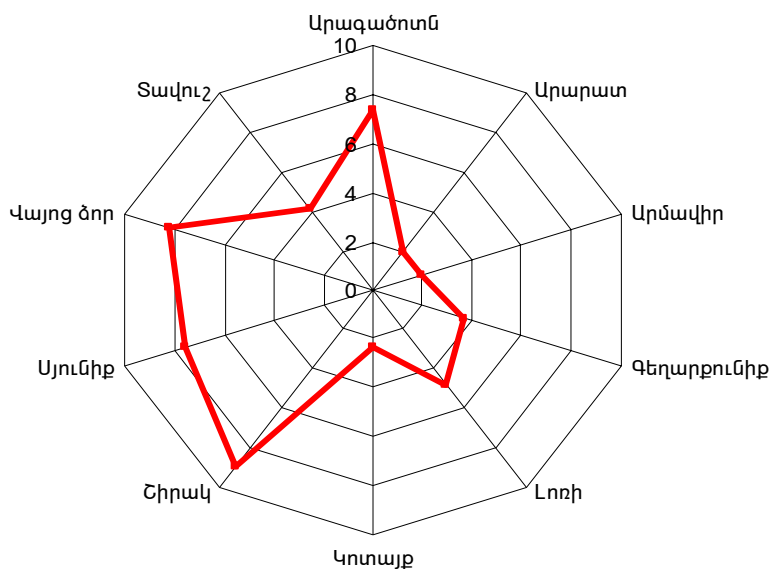
Ամբուլատորների քանակական բաշխվածությունը գյուղական համայնքներում ըստ մարզերի, 2002-2003թթ.

(միավոր)

	Ամբուլատորների քանակը			
	ընդամենը		100 հազ. գյուղական բնակչի հաշվով	
	2002	2003	2002	2003
Արագածոտն	16	15	15.2	14.2
Արարատ	48	48	25.0	24.9
Արմավիր	49	49	27.5	27.4
Գեղարքունիք	23	24	14.5	15.1
Լոռի	22	22	18.9	18.9
Կոտայք	27	26	22.7	21.8
Շիրակ	13	13	11.9	11.9
Սյունիք	17	14	34.8	28.5
Վայոց ձոր	5	5	13.7	13.7
Տավուշ	14	14	16.7	16.7
Ընդամենը	234	230	20.4	20.0

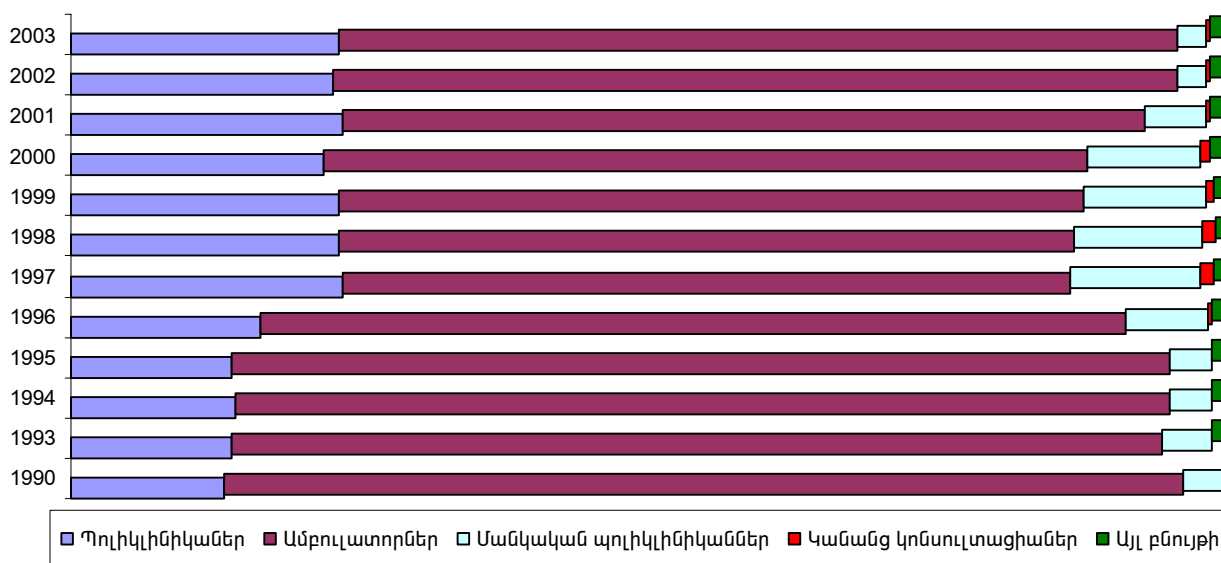
Բաշխվածության պատկերն ավելի պարզ ներկայացնելու համար անհրաժեշտ է նշել, որ տարածաշրջաններում ոչ բոլոր գյուղական համայնքներում կան ամբուլատորներ և դա որոշակիորեն նպաստում է մատչելիության նվազմանը:

Մեկ ամբուլատորի սպասարկած գյուղական համայնքների միջին քանակն ըստ մարզերի, 2003թ., միավոր

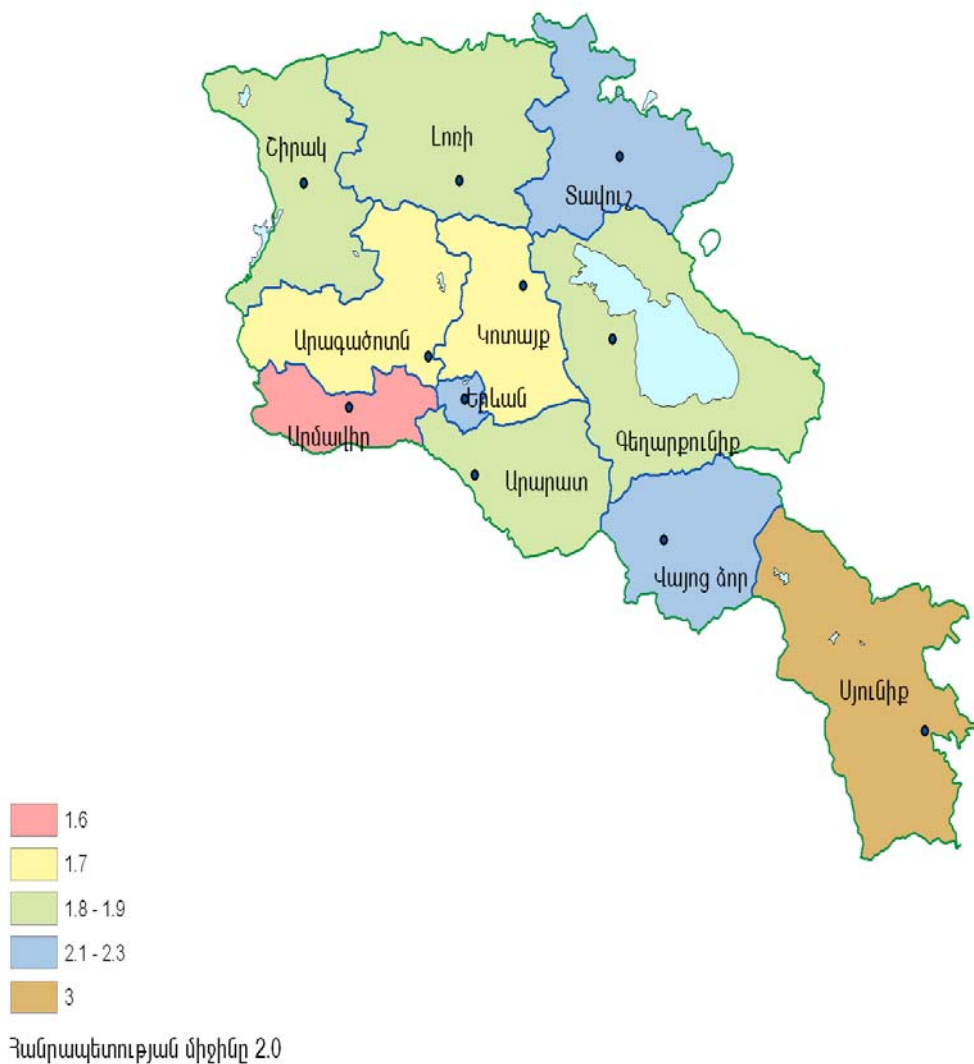

ՀՀ միջինը՝ 3.8

Առանձնացված ամբուլատոր-պոլիկլինիկական հիմնարկների կառուցվածքային բաշխվածության դինամիկան, 1990-2003թթ.

Ամբուլատոր-պոլիկլինիկական հիմնարկների հաճախումների քանակը մեկ բնակչի հաշվով, հազ. մարդ 2003

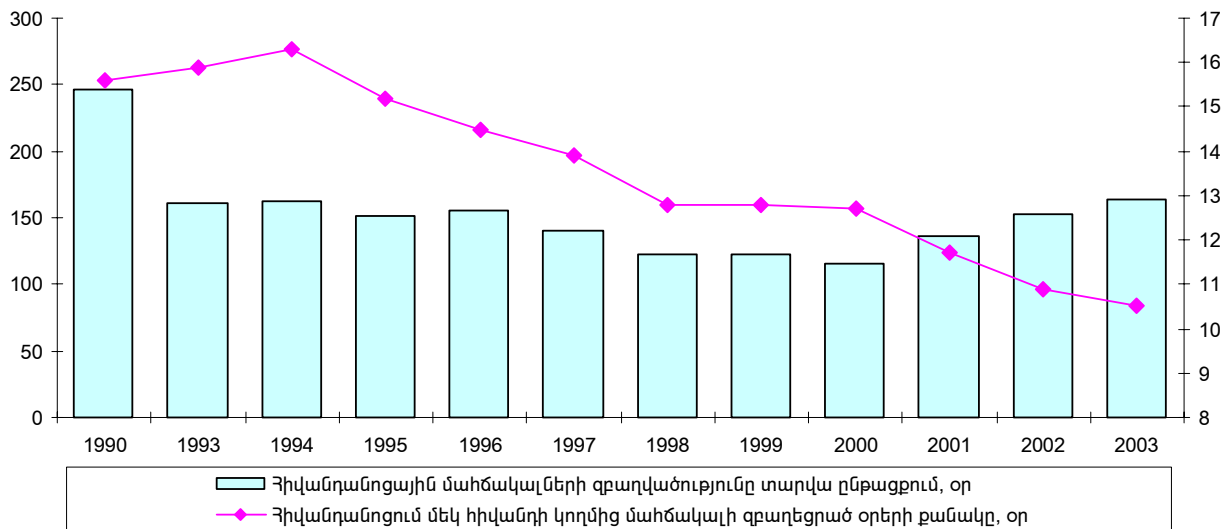
8.3. Հիվանդանոցների գործունեություն: 2003թ. ստացիոնար բուժման նպատակով հիվանդանոց են ընդունվել 220.6 հազ. մարդ, 1000 բնակչի հաշվով նրանք կազմել են 69: Հիվանդանոց ընդունվածների 14.7%-ը (31.7 հազ.) 0-14 տարեկան երեխաներն են: Հիվանդանոցային մահճակալի տարեկան միջին զբաղվածությունը կազմել է 163 մահճակալ/օր, իսկ մեկ հիվանդի բուժման միջին տևողությունը՝ 10.5 մահճակալ/օր:

Կատարվել է 80167 վիրահատություն, որի 15.6%-ը բաժին է ընկել 0-17 տարեկան երեխաներին՝ կազմելով 12529, որից 78.0%-ը՝ կազմել են 0-14 տարեկան երեխաները: Վիրահատությունների 3.2%-ը կատարվել է էնդոսկոպիկ մեթոդով: Վիրահատություններից մահացել է 421 մարդ, որոնց 5.2%-ը կազմել են 0-14 տարեկան երեխաները:

2003թ. ընթացքում հիվանդանոցից դուրս է գրվել 216.7 հազ. մարդ (98.2%), մահացել՝ 3.6 հազ. մարդ (1.6%):

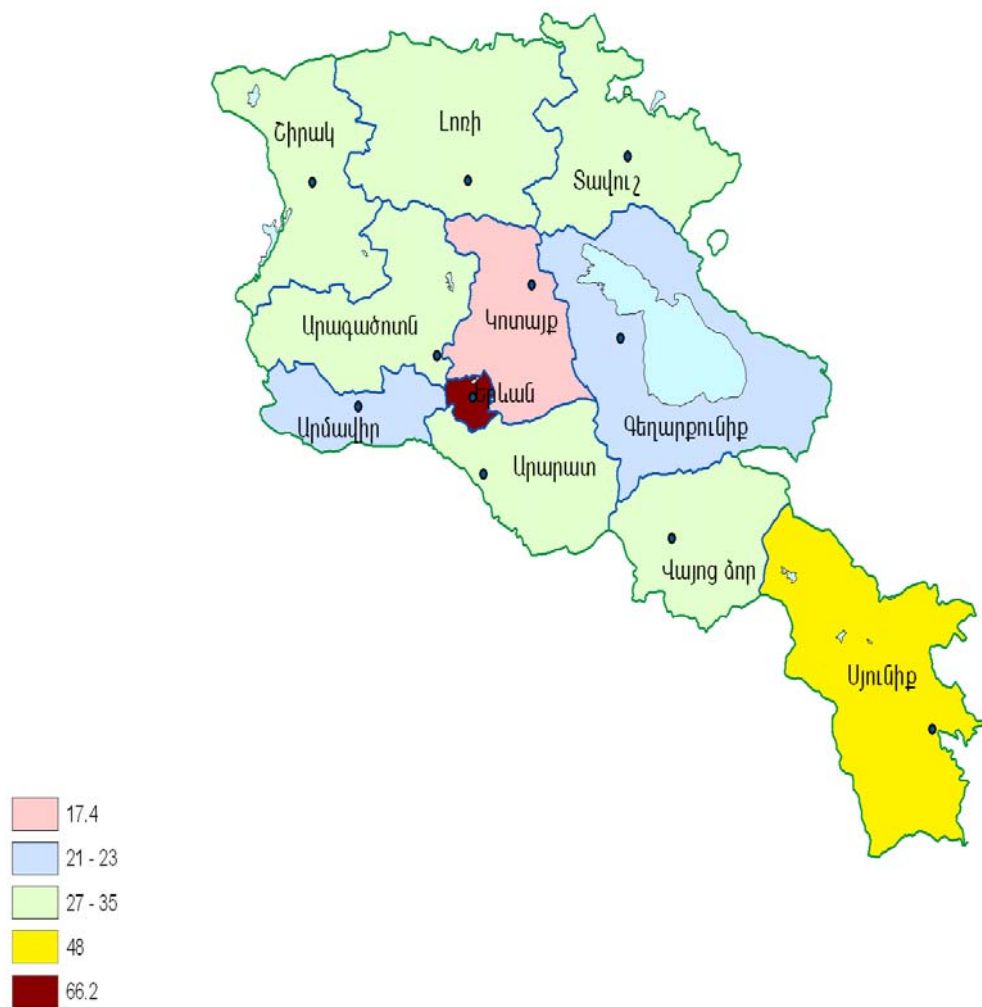
Երևանում հիվանդանոց ընդունվածների համեմատական բարձր ցուցանիշներն արդյունք են այն բանի, որ այդտեղ հիվանդանոցների հագեցվածությունն ավելի արդիական է, բուժապասարկման որակն ավելի բարձր, անհրաժեշտ դեղամիջոցների ձեռք բերումն ավելի հեշտ: Այդ իսկ պատճառով հիվանդների մի մասը, իսկ Երևանին մոտիկ գտնվող բնակավայրերի հիվանդ բնակիչների զգալի մասը, գերադասում են բուժվել Երևանում:

Հիվանդանոցային մահճակալների զբաղվածությունը, 1990-2003թ., օր

Հիվանդանոցային մահճակալների քանակը 10000 բնակչի հաշվով, միավոր

2003

Հանրապետության միջինը 44.2

8.4. Բնակչության հիվանդացություն: 2003թ. կյանքում առաջին անգամ ախտորոշմամբ բնակչության հիվանդացությունների դեպքերի քանակը 100 հազ. բնակչի հաշվով կազմել է 18.8 հազ. դեպք, իսկ 0-14 տարեկան երեխաների մոտ 100 հազ. համապատասխան տարիքի երեխաների հաշվով՝ 29.0 հազ. դեպք:

Բնակչության հիվանդացությունն առաջին անգամ հաստատված ախտորոշումով, 1999-2003թթ.

(100 հազ. բնակչի հաշվով)

	1999	2000	2001	2002	2003
Գրանցված հիվանդացությունների քանակը, ընդամենը	17202.6	15623.8	13979.2	16194.5	18838.4
դրանցից՝ ենդոկրին համակարգի	269.6	250.1	248.1	295.0	279.6
շնչառական օրգանների	8061.0	7012.0	6187.4	6990.0	9189.5
մարսողական օրգանների	1291.3	1133.0	989.7	1146.0	1094.6
ոսկրամկանային համակարգի և շարակցական հյուսվածքների	191.1	165.0	155.9	181.6	218.7
մաշկային և ենթամաշկային բջջանքի	602.4	566.5	538.2	562.9	601.2
նյարդային համակարգի և զգայական օրգանների	772.9	891.3	784.9	1006.0	1123.6
միզասեռական համակարգի	504.4	542.6	523.0	670.7	758.0
արյան և արյունաստեղծ օրգանների	164.4	146.4	149.1	188.5	194.3

Բնակչության հիվանդացությունը տարափոխիկ և մակարուծական հիվանդություններով, 1999-2003թթ.

(100 հազ. բնակչի հաշվով)

	1999	2000	2001	2002	2003
Սուր աղիքային հիվանդություններ, ընդամենը	270.5	99.9	87.6	105.0	126.0
այդ թվում՝ բակտերիալ դիզենտերիա	36.6	20.8	15.7	23.0	24.2
Սուր աղիքային ինֆեկցիաներ՝ չհաստատված և չճշգրտված հարուցիչներով, սննդային տոքսիկոինֆեկցիաներ	208.0	59.5	53.5	60.3	79.6
Որովայնային տիֆ	1.1	0.4	0.2	0.8	0.5
Վիրուսային հեպատիտ	72.6	45.3	26.5	29.5	27.5
Էպիդեմիկ պարոտիտ	307.6	92.7	25.7	54.8	109.2

Սիրտ-անոթային համակարգի հիվանդություններն առաջին անգամ հաստատված ախտորոշումով, 1999-2003թթ.

(100 հազ. բնակչի հաշվով)

	1999	2000	2001	2002	2003
Արյան շրջանառության համակարգի հիվանդացություններ, ընդամենը	525.9	529.8	522.7	699.3	714.9
այդ թվում՝ հիպերտոնիկ հիվանդություններով	136.1	132.2	138.0	182.7	192.2
դրանցից՝ սրտամկանի սուր ինֆարկտով	34.1	34.5	31.3	46.7	52.2
ստենոկարդիայով	51.9	52.9	47.9	61.2	71.1

Տուբերկուլոզով հիվանդացությունն առաջին անգամ հաստատված ախտորոշումով ըստ սեռատարիքային բաշխվածության, 1999-2003թթ.

(100 հազ. համապատասխան տարիքի և սեռի բնակչության հաշվով)

		1999	2000	2001	2002	2003
Գրանցված հիվանդներ	կին	12.6	11.5	11.2	16.9	15.8
	տղամարդ	64.3	57.3	60.9	72.0	76.0
0-14 տարեկան	աղջիկ	11.0	6.7	7.1	10.1	7.1
	տղա	13.8	7.1	14.1	9.9	12.0

		1999	2000	2001	2002	2003
15 – 19 տարեկան	կին	11.2	12.2	16.7	20.2	22.7
	տղամարդ	109.3	88.4	65.1	134.2	114.1
20 – 39 տարեկան	կին	17.0	14.4	12.8	23.4	25.1
	տղամարդ	94.8	90.5	89.6	103.9	112.3
40 – 59 տարեկան	կին	11.8	13.2	15.7	18.2	14.8
	տղամարդ	65.2	60.8	79.2	78.4	90.4
60 տարեկան և բարձր	կին	7.9	9.4	3.0	10.5	7.6
	տղամարդ	51.0	41.4	40.4	36.9	57.9

Չարորակ նորագոյացություններն առաջին անգամ հաստատված ախտորոշումով ըստ սեռատարիքային բաշխվածության, 1999-2003թթ.

(100 հազ. համապատասխան տարիքի և սեռի բնակչության հաշվով)

		1999	2000	2001	2002	2003
Գրանցված հիվանդներ	կին	129.8	133.0	140.7	166.1	172.2
	տղամարդ	155.7	152.2	157.9	192.0	199.5
0-14 տարեկան	աղջիկ	8.6	11.4	7.6	10.6	7.1
	տղա	12.5	10.1	10.9	14.1	8.9
15 – 19 տարեկան	կին	9.0	12.2	8.6	13.2	12.0
	տղամարդ	10.7	13.8	21.9	12.5	16.8
20 – 39 տարեկան	կին	42.8	40.2	39.6	45.5	46.1
	տղամարդ	22.9	26.0	25.1	32.2	28.2
40 – 59 տարեկան	կին	216.4	204.9	217.5	244.3	274.2
	տղամարդ	206.1	191.9	181.1	208.7	233.0
60 տարեկան և բարձր	կին	442.1	466.0	488.4	550.1	567.9
	տղամարդ	869.7	838.9	879.1	1012.8	1112.3

Չարորակ նորագոյացություններով կանանց հիվանդացությունն առաջին անգամ հաստատված ախտորոշումով, 1999-2003թթ.

(100 հազ. կանանց հաշվով)

	1999	2000	2001	2002	2003
Չարորակ նորագոյացությունների քանակը	129.8	133.0	140.7	166.3	172.2
դրանցից՝ կրծքագեղձի	38.1	35.1	39.7	49.6	49.0
արգանդի վզիկի	10.9	12.2	11.0	12.0	14.5
արգանդի մարմնի	5.8	5.2	5.6	8.7	7.0

Մարդու ինունային անբավարարության վիճակի (ՄԻՎ) նկատմամբ հետազոտված ՀՀ քաղաքացիների թվաքանակի բաշխվածությունն ըստ նրանց սեռատարիքային խմբերի և ըստ բնակության վայրի, 2003թ.

(մարդ)

Տարիքը	ք.երևան		Այլ քաղաքներ		Գյուղեր		Ընդամենը	
	կանայք	տղամարդիկ	կանայք	տղամարդիկ	կանայք	տղամարդիկ	կանայք	տղամարդիկ
Մինչև 15	94	115	59	22	72	65	225	202
15-19	261	458	355	178	303	259	919	895
20-29	1106	1185	903	447	628	466	2637	2098
30-39	1168	1100	752	503	626	395	2546	1998
40-49	1139	802	355	1356	944	650	2438	2808
50-59	765	530	388	474	432	182	1585	1186
60 և ավելի	159	209	42	29	68	44	269	282
Ընդամենը	4692	4399	2854	3009	3073	2061	10619	9469

**ՄԻԱՎ-ի նկատմամբ հետազոտված ՀՀ քաղաքացիների
թվաքանակի բաշխվածությունը ըստ սեռի, 2003թ.**

(մարդ)

	Հետազոտվածներ		Շճադրական		ՄԻԱՎ վարակալիրներ	
	կանայք	տղամարդիկ	կանայք	տղամարդիկ	կանայք	տղամարդիկ
Հետազոտված Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիներ, ընդամենը	10619	9469	19	57	6	23
այդ թվում						
ՉԻԱՀ-ով հիվանդի կամ շճադրականի հետ սեռական հարաբերություն ունեցածներ	10	7	4	4	4	4
թմրանյութի ներարկային գործածողներ	4	42	-	7	-	7
հոմո և բիսեքսուալներ	-	3	-	-	-	-
սեռավարակներ ունեցողներ	107	117	-	1	-	1
անկանոն սեռական կյանք վարողներ	62	138	1	1	1	-
1 ամսից ավել արտերկրում գտնվածներ	-	2	-	-	-	-
դոնորներ	5610	5694	10	24	-	1
հղիներ	2166		-	-	-	-
ռեցիպիենտներ	-	1	-	-	-	-
զինծառայողներ	22	243	-	1	-	1
ազատագրված վայրերում գտնվողներ	7	336	-	5	-	5
կլինիկական ցուցումներով հետազոտված մեծահասակներ	644	645	4	8	1	3
անանուն հետազոտվածներ	292	500	-	2	-	1
ՉԻԱՀ-ով հիվանդի կամ շճադրականի հետ կենցաղային կամ բժշկական կոնտակտ ունեցողներ	88	64	-	1	-	-
կլինիկական ցուցումներով հետազոտված երեխաներ	145	148	-	-	-	-
այլ	1462	1529	-	3	-	-

**ՄԻԱՎ-ի նկատմամբ հետազոտված օտարերկրյա քաղաքացիների թվաքանակի
բաշխվածությունը ըստ սեռի, 2003թ.**

(մարդ)

	Հետազոտվածներ		Շճադրական		ՄԻԱՎ վարակալիրներ	
	կանայք	տղամարդիկ	կանայք	տղամարդիկ	կանայք	տղամարդիկ
Հետազոտված օտարերկրյա քաղաքացիներ, ընդամենը	156	293	2	3	1	1
այդ թվում						
անկանոն սեռական կյանք վարողներ	-	1	-	-	-	-
1 ամսից ավել արտերկրում գտնվածներ	-	4	-	-	-	-
զինծառայողներ	7	36	-	-	-	-
ազատագրված վայրերում գտնվողներ	32	31	-	-	-	-
կլինիկական ցուցումներով հետազոտված մեծահասակներ	-	1	-	-	-	-
անանուն հետազոտվածներ	6	14	-	-	-	-
այլ	111	206	2	3	1	1

**ՄԻԱՎ-ի նկատմամբ հետազոտությունների քանակական
բաշխվածությունը ըստ քաղաքացիության, 2003թ.**

(միավոր)

	կանայք	Տղամարդիկ
Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիների հետազոտությունների ընդհանուր քանակը	11068	9647
Օտարերկրյա քաղաքացիների հետազոտությունների ընդհանուր քանակը	160	299
Հետազոտությունների ընդհանուր քանակը	11228	9946

Սիֆիլիսով հիվանդացությունն առաջին անգամ հաստատված ախտորոշումով ըստ սեռատարիքային բաշխվածության, 1999-2003թթ.

(100 հազ. համապատասխան տարիքի և սեռի բնակչության հաշվով)

		1999	2000	2001	2002	2003
Գրանցված հիվանդներ	կին	11.6	7.1	5.2	4.4	4.4
	տղամարդ	11.5	6.7	6.5	3.9	4.1
0-14 տարեկան	աղջիկ	1.3	0.5	-	-	0.3
	տղա	1.7	0.9	0.5	0.3	-
15 – 17 տարեկան	կին	1.8	-	2.6	2.1	-
	տղամարդ	1.7	3.4	0.8	-	-
18 – 39 տարեկան	կին	25.7	16.0	11.3	9.5	7.8
	տղամարդ	23.8	12.9	11.2	7.3	6.5
40 տարեկան և բարձր	կին	6.1	3.9	2.9	3.0	4.3
	տղամարդ	7.3	4.8	6.8	3.8	5.3

Սուսանակով (հոնորեայով) հիվանդացությունն առաջին անգամ հաստատված ախտորոշումով ըստ սեռատարիքային բաշխվածության, 1999-2003թթ.

(100 հազ. համապատասխան տարիքի և սեռի բնակչության հաշվով)

		1999	2000	2001	2002	2003
Գրանցված հիվանդներ	կին	26.2	25.9	16.7	29.1	18.4
	տղամարդ	22.1	21.8	35.8	32.9	28.6
0-14 տարեկան	աղջիկ	-	0.7	0.2	-	-
	տղա	-	-	-	-	-
15 – 17 տարեկան	կին	1.8	2.7	0.9	-	-
	տղամարդ	4.4	11.2	2.5	4.1	2.1
18 – 39 տարեկան	կին	64.0	63.3	44.4	87.3	55.1
	տղամարդ	52.6	51.2	92.3	94.0	82.6
40 տարեկան և բարձր	կին	10.5	10.0	3.4	0.9	0.6
	տղամարդ	8.8	8.0	6.3	2.9	1.8

Բնակչության հիվանդացությունը հոգեկան խանգարումներով (առանց ալկոհոլային փսիխոզների, ալկոհոլիզմի, թմրամոլության, թունամոլության), 1999-2003թթ.

(100 հազ. բնակչի և 0-14 տարեկանների հաշվով)

	1999	2000	2001	2002	2003
Առաջին անգամ հաստատված ախտորոշումով	39.9	33.8	34.5	43.9	47.9
Տարեվերջին դիսպանսերային և կոնսուլտատիվ հսկողության տակ գտնվող	851.5	860.4	876.0	1080.0	1124.9
Առաջին անգամ հաստատված ախտորոշումով 0-14 տարեկան երեխաները	17.7	25.1	14.6	8.6	22.2
Տարեվերջին դիսպանսերային և կոնսուլտատիվ հսկողության տակ գտնվող 0-14 տարեկան երեխաների թվաքանակը	145.3	161.9	153.0	164.5	146.5

8.5. Մայրություն և ծնունդ: Հղիության, ծննդաբերության և հետծննդյան ժամանակաշրջանի բարդությունները 100 հազ. ֆերտիլային տարիքի կանանց հաշվով կազմել են 1363.8 դեպք: Հանրապետության հեռավոր շրջաններում դեռևս շարունակվում են տնային պայմաններում ծննդաբերելու դեպքերը, որը դժվարացնում է և դրանց հաշվառումը, և բազմաթիվ հիվանդությունների առաջացման պատճառ է դառնում:

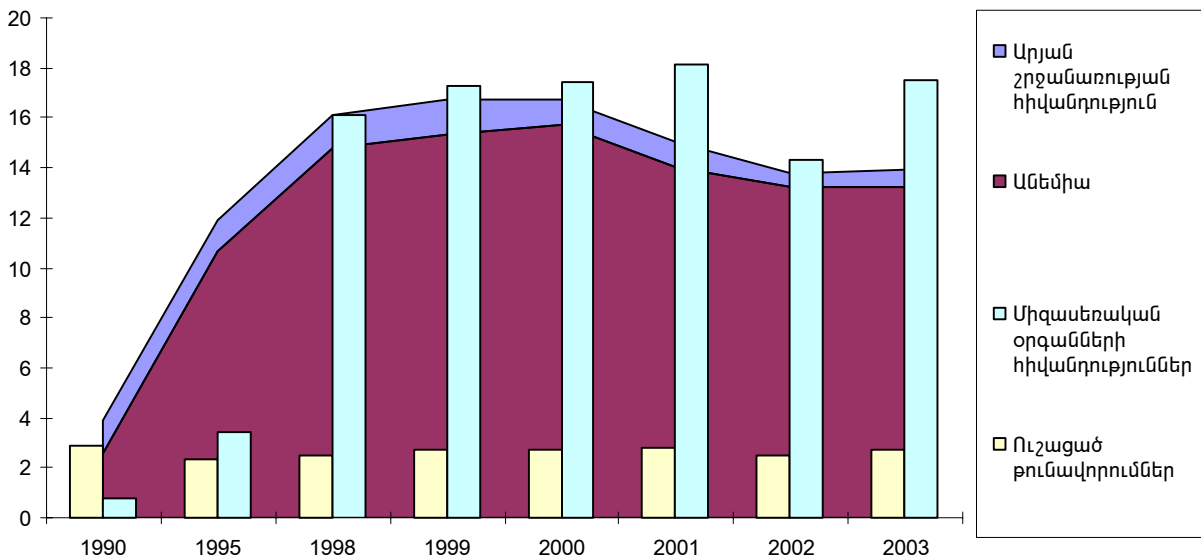
2003թ. բժիշկների և միջին բուժանձնակազմի կողմից տանն ընդունած ծնունդների քանակը կազմել է 365, որոնց 76.7%-ը կամ 280-ը՝ առանց հետագա հոսպիտալացման:

Հիվանդացությունը հղիների շրջանում, 1999-2003թթ.

(%-ով հղիությունն ավարտած հիվանդ կանանց ընդհանուր թվաքանակից)

	1999	2000	2001	2002	2003
Անենիա	15.3	15.7	14.0	13.2	13.2
Արյան շրջանառության հիվանդություն	1.4	1.0	1.0	0.6	0.7
Ուշացած թունավորումներ	2.7	2.7	2.8	2.5	2.7
Միզասեռական օրգանների հիվանդություններ	17.3	17.4	18.1	14.3	17.5

Հիվանդացությունը հղիների շրջանում, 1998-2003թթ., (%-ով հղիությունն ավարտած հիվանդ կանանց ընդհանուր թվաքանակից)

2002թ. համեմատ ծնելիությունն ավելացել է 9.6%-ով և կազմել 36.5 հազ. երեխա: Արձանագրվել է նաև նորածինների հիվանդացության դեպքերի նվազում 3.7%-ով:

Նորածինների հիվանդացությունը, 1999-2003թթ.

(մարդ)

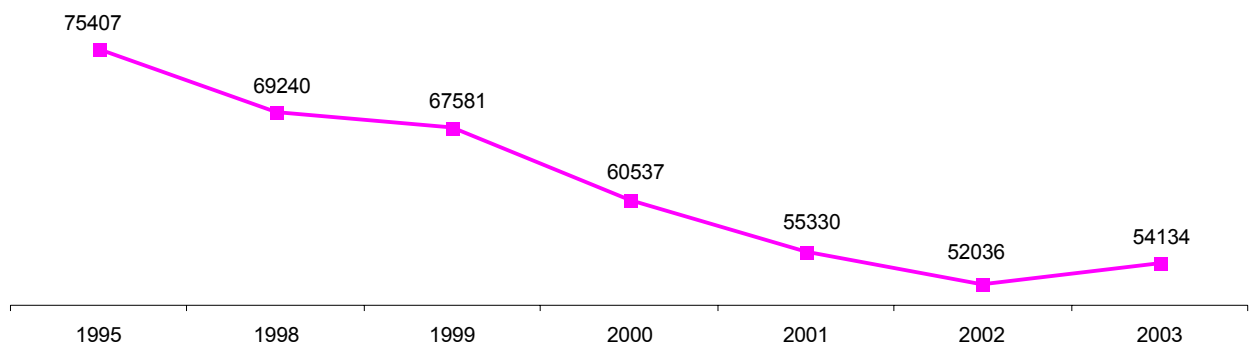
	1999	2000	2001	2002	2003
Հիվանդացած և հիվանդ ծնված երեխաների թվաքանակը, 1000 հասուն ծնվածների հաշվով	107.6	94.0	91.3	93.2	89.7
դրանցից ըստ հիվանդությունների՝					
բնածին շեղումներ	15.8	15.5	15.0	14.4	13.8
ծննդաբերական վնասվածքներ	9.6	9.4	8.9	10.3	10.7
ներարգանդային թվածնաբաղց և շնչահեղձություն ծննդաբերության ժամանակ	49.1	43.5	38.9	40.4	37.4
բնածին թոքաբորբ	0.8	1.4	0.8	2.3	2.5
սեպտիցեմիա	0.4	0.4	0.4	0.6	0.4
հեմոլիտիկ հիվանդություն	4.2	4.1	4.4	4.5	3.7
Անհաս ծնվածների թվաքանակը, 1000 կենդանածինների հաշվով	71.9	69.2	67.8	68.9	64.9

2002թ. համեմատ կյանքի առաջին տարում հիվանդացած երեխաների թվաքանակն աճել է 4.0%-ով և կազմել 54134:

Երեխաների հիվանդացությունը կյանքի առաջին տարում, 2003թ.

Հիվանդությունների անվանումը	Ընդամենը, միավոր	Աճը կամ նվազումը 2002թ. համեմատ (նվազումը «-» նշանով), %
Գրանցված հիվանդությունների քանակը	54134	4.0
այդ թվում՝		
վարակիչ և մակարոնախառն	1638	2.6
ներզատական համակարգի, սնուցման, նյութափոխանակության և իմունիտետի խանգարումներ	3435	0.7
արյան և արյունաստեղծ օրգանների	2110	- 4.7
նյարդային համակարգի և զգայարանների	3595	5.5
շնչառական օրգանների	28253	9.3
մարսողության օրգանների	5650	- 11.5
միզասեռական համակարգի	1459	- 1.4
բնածին արատներ	678	24.6
պերինատալ շրջանում առաջացող առանձին վիճակներ	5764	9.5
վնասվածքներ և թունավորումներ	269	- 30.1
այլ	1283	- 14.5

Երեխաների հիվանդացությունը կյանքի առաջին տարում, 1995-2003թ., միավոր

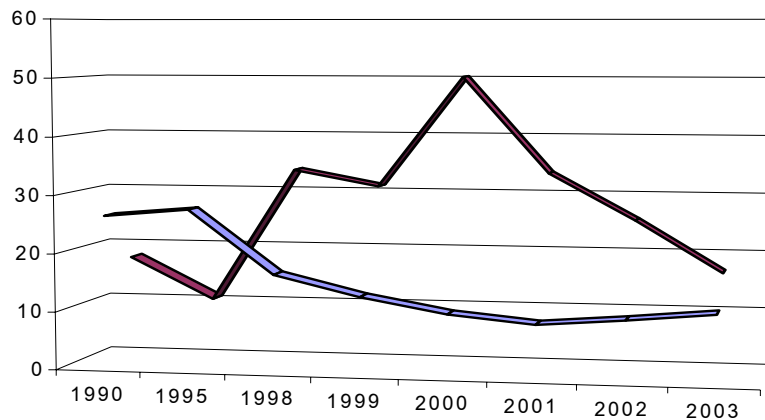
2002թ. համեմատ 9.9%-ով ավելացել են հղիության արհեստական ընդհատումները (աբորտները) և 1000 \$երտիլային տարիքի կանանց հաշվով կազմել 11.8 դեպք:

Հղիության արհեստական ընդհատումների հաճախականությունը տարիքային բաշխվածությամբ, 1999-2003թթ.

	Ընդամենը, հազ.					Ֆերտիլային տարիքի 1000 կնոջ հաշվով					
	1999	2000	2001	2002	2003	1999	2000	2001	2002	2003	
Հղիության արհեստական ընդհատումների քանակը (առանց մինի վիժումների), ընդամենը	14.1	11.5	10.0	9.4	10.5	13.2	10.6	9.2	10.3	11.6	
ըստ տարիքային խմբերի	15-19 տարեկան	0.7	0.7	1.0	0.5	0.7	4.2	3.8	5.5	3.4	4.1
	20-34 տարեկան	9.9	7.9	6.8	6.6	7.3	22.7	18.1	15.3	17.8	20.0
	35 և բարձր տարիքի	3.4	2.8	2.2	2.3	2.5	7.4	6.1	4.8	5.9	6.5

20-34 տարիքային խմբում արձանագրվել է հղիության արհեստական ընդհատումների առավելագույն քանակ, որը 2002թ. համեմատ աճել է 12.0%-ով: Ծնելիության ցուցանիշի աճման հետ զուգընթաց նվազել է հակաբեղմնավորիչ միջոցների կիրառումը: 2002թ. համեմատ ներարգանդային գալարներ օգտագործող ֆերտիլային տարիքի կանանց ընդհանուր թվաքանակը նվազել է 7.2%-ով, հորմոնալ հակաբեղմնավորիչ միջոցներ օգտագործողներինը՝ 60.0%-ով:

Հղիության արհեստական ընդհատումների քանակի և հակաբեղմնավորիչ օգտագործողների թվաքանակի շարժը, 1990-2003թթ., ֆերտիլային տարիքի 1000 կնոջ հաշվով

■ Հղիության արհեստական ընդհատումների քանակը (առանց մինի վիժումների)
 ■ Հակաբեղմնավորիչներ օգտագործողների թվաքանակը

Կանանց կողմից հակաբեղմնավորիչ միջոցների օգտագործման ընդգրկվածությունը, 1999-2003թթ.

(ֆերտիլային տարիքի 1000 կնոջ հաշվով)

	1999	2000	2001	2002	2003
Ներարգանդային գալար (սպիրալ) ունեցողներ	16.1	15.4	11.3	12.5	11.6
Հորմոնալ հակաբեղմնավորիչ միջոցներ օգտագործողների թվաքանակը	14.9	34.7	22.3	13.2	5.3
Ներարգանդային գալարներ օգտագործողների թվաքանակը	5.8	6.7	5.2	4.5	4.5

8.6. Երեխաների կանխարգելիչ քննություններ: Կանխարգելիչ ստուգման ենթակա երեխաների փաստացի ստուգումների առավելագույն մակարդակ արձանագրվել է 1986թ.՝ ավելի քան 97%: Օբյեկտիվ և սուբյեկտիվ մի շարք պատճառներով, 90-ականների սկզբին այդ ցուցանիշը նվազեց մինչև 92% և շարունակելով նվազել՝ հասավ մինչև 58.5% (1998թ.), իսկ վերջին տարիներին նկատելիորեն բարելավվեց վիճակը:

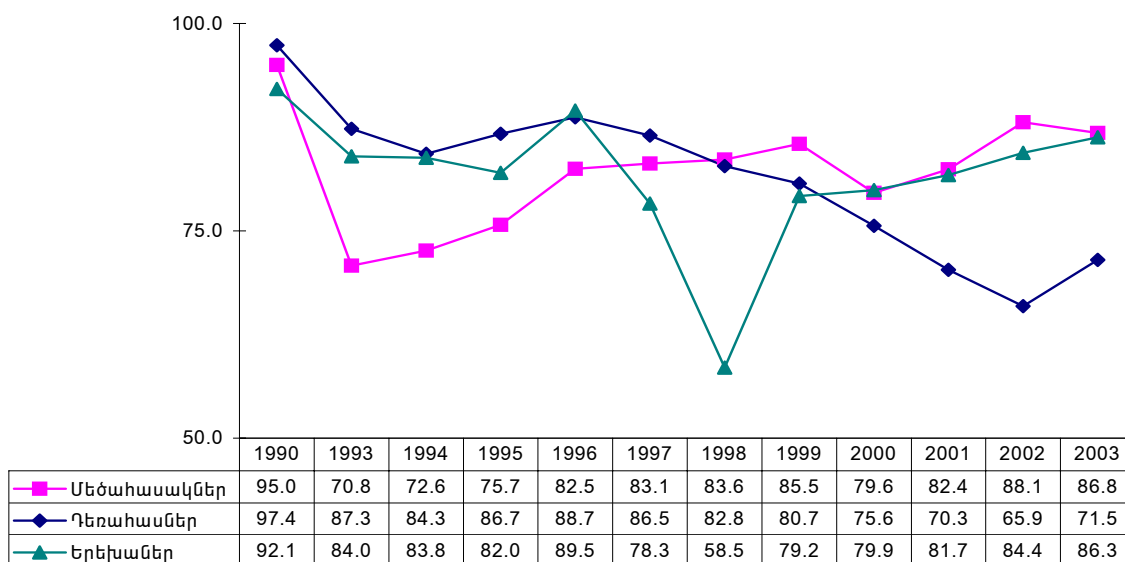
2003թ. հիվանդացության կանխարգելման նպատակով քննման ենթակա 758.6 հազ. 0-14 տարիքի երեխաներից քննվել է 621.1 հազ. երեխա կամ 81.9%-ը:

Երեխաների կանխարգելիչ քննությունները և դրանց արդյունքները, 2003թ.

(նարդ)

	Քննվել են	Հայտնաբերվել են				
		սրության բուլացումով		խոսքի արատով	սկոլիոզով	կեցվածքի շեղումներով
		լսողության	տեսողության			
0-14 տարեկան երեխաներ	621138	1118	8775	3060	280	4423
այդ թվում՝						
նախադպրոցական տարիքի	198605	236	841	966	18	413
6 տարեկան	18981	51	424	369	4	240
7 տարեկան	42122	145	1053	553	36	532
դպրոցականներ (II-VIII դասարանների)	361430	686	6457	1172	222	3238
15 տարեկան երեխաներ	56848	145	1071	143	61	675

Կանխարգելիչ ստուգման ենթակա բնակչության ընդգրկվածությունը ստուգումներում, %-ով ստուգման ենթակա բնակչության թվաքանակից, 1990-2003թթ.

8.7. Հիվանդություններից հաշմանդամ երեխաներ: 2003թ. հիվանդություններից հաշմանդամ դարձած երեխաների թվաքանակը կազմել է 7.7 հազար, նրանցից 2.4 հազարը (46.4%) աղջիկներ են: Առաջնակի հաշվառմամբ հաշմանդամ դարձածների տեսակարար կշիռը հաշմանդամ դարձած երեխաների ընդհանուր թվաքանակում կազմել է 17.0%:

Հիվանդություններից հաշմանդամ դարձած երեխաների թվաքանակի սեռատարիքային բաշխվածությունը, 2003թ.

ա) ընդամենը

(նարդ)

Հիվանդությունների անվանումը	Հաշմանդամ երեխաների թվաքանակը				ըստ տարիքային խմբերի									
	ընդամենը		նրանցից՝ առաջնակի		0 - 4 տարեկան		5 - 9 տարեկան		10 - 14 տարեկան		15 տարեկան		16-17 տարեկան	
	տղա	աղջիկ	տղա	աղջիկ	տղա	աղջիկ	տղա	աղջիկ	տղա	աղջիկ	տղա	աղջիկ	տղա	աղջիկ
Նյարդահոգեկան	2551	1195	385	139	229	107	690	333	979	467	295	132	358	156
Աչքի փխտահարումներ	548	218	95	32	25	7	121	58	234	100	73	24	95	29

Հիվանդությունների անվանումը	Հաշմանդամ երեխաների թվաքանակը				ըստ տարիքային խմբերի									
	ընդամենը		նրանցից՝ առաջնակի		0 - 4 տարեկան		5 - 9 տարեկան		10 - 14 տարեկան		15 տարեկան		16-17 տարեկան	
	տղա	աղջիկ	տղա	աղջիկ	տղա	աղջիկ	տղա	աղջիկ	տղա	աղջիկ	տղա	աղջիկ	տղա	աղջիկ
Քիթ-կոկորդականջի օրգանների ախտահարումներ	285	184	41	31	21	12	84	45	98	75	33	19	49	33
Ներքին օրգանների	1016	432	234	111	74	31	285	123	408	171	118	54	131	53
Ուռուցքային	151	84	30	21	7	7	30	18	79	38	14	9	21	12
Վիրաբուժական	652	298	114	58	51	29	164	73	262	109	78	39	97	48
Մաշկային	28	15	9	4	3	3	3	1	17	9	3	2	2	-
Ընդամենը	5231	2426	908	396	410	196	1377	651	2077	969	614	279	753	331

բ) ընդամենի նկատմամբ

(%)

Հիվանդությունների անվանումը	Հաշմանդամ երեխաների թվաքանակը				ըստ տարիքային խմբերի									
	ընդամենը		նրանցից՝ առաջնակի		0 - 4 տարեկան		5 - 9 տարեկան		10 - 14 տարեկան		15 տարեկան		16-17 տարեկան	
	աղջիկ	տղա	աղջիկ	տղա	աղջիկ	տղա	աղջիկ	տղա	աղջիկ	տղա	աղջիկ	տղա	աղջիկ	տղա
Նյարդահոգեկան	49.2	48.8	35.1	42.4	54.6	55.9	51.1	50.1	48.2	47.1	47.3	48.0	47.1	47.5
Աչքի ախտահարումներ	9.0	10.5	8.1	10.5	3.6	6.1	8.9	8.8	10.3	11.3	8.6	11.9	8.8	12.6
Քիթ-կոկորդականջի օրգանների ախտահարումներ	7.6	5.4	7.8	4.5	6.1	5.1	6.9	6.1	7.7	4.7	6.8	5.4	10.0	6.5
Ներքին օրգանների	17.8	19.4	28.0	25.8	15.8	18.1	18.9	20.7	17.7	19.7	19.4	19.2	16.0	17.4
Ուռուցքային	3.5	2.9	5.3	3.3	3.6	1.7	2.8	2.2	3.9	3.8	3.2	2.3	3.6	2.8
Վիրաբուժական	12.3	12.5	14.7	12.5	14.8	12.4	11.2	11.9	11.3	12.6	14.0	12.7	14.5	12.9
Մաշկային	0.6	0.5	1.0	1.0	1.5	0.7	0.2	0.2	0.9	0.8	0.7	0.5	-	0.3
Ընդամենը	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

բ) բաշխումն ըստ սեռի

(%)

Հիվանդությունների անվանումը	Հաշմանդամ երեխաների թվաքանակը				ըստ տարիքային խմբերի									
	ընդամենը		նրանցից՝ առաջնակի		0 - 4 տարեկան		5 - 9 տարեկան		10 - 14 տարեկան		15 տարեկան		16-17 տարեկան	
	աղջիկ	տղա	աղջիկ	տղա	աղջիկ	տղա	աղջիկ	տղա	աղջիկ	տղա	աղջիկ	տղա	աղջիկ	տղա
Նյարդահոգեկան	31.9	68.1	26.5	73.5	31.8	68.2	32.6	67.4	32.3	67.7	30.9	69.1	30.4	69.6
Աչքի ախտահարումներ	28.5	71.5	25.2	74.8	21.9	78.1	32.4	67.6	29.9	70.1	24.7	75.3	23.4	76.6
Քիթ-կոկորդականջի օրգանների ախտահարումներ	39.2	60.8	43.1	56.9	36.4	63.6	34.9	65.1	43.4	56.6	36.5	63.5	40.2	59.8
Ներքին օրգանների	29.8	70.2	32.2	67.8	29.5	70.5	30.1	69.9	29.5	70.5	31.4	68.6	28.8	71.2
Ուռուցքային	35.7	64.3	41.2	58.8	50.0	50.0	37.5	62.5	32.5	67.5	39.1	60.9	36.4	63.6
Վիրաբուժական	31.4	68.6	33.7	66.3	36.3	63.8	30.8	69.2	29.4	70.6	33.3	66.7	33.1	66.9
Մաշկային	34.9	65.1	30.8	69.2	50.0	50.0	25.0	75.0	34.6	65.4	40.0	60.0	-	100.0
Ընդամենը	31.7	68.3	30.4	69.6	32.3	67.7	32.1	67.9	31.8	68.2	31.2	68.8	30.5	69.5

Հավելված 8

Առողջապահության հիմնական ցուցանիշները, 1995-2003թթ.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Բոլոր մասնագիտությունների բժիշկների թվաքանակը, ընդամենը	12657	12850	13023	13026	12625	12270	11529	11508	11728
10000 բնակչի հաշվով	33.7	34.0	34.4	34.3	33.2	32.3	30.3	35.8	36.5
Միջին բժշկական անձնակազմի թվաքանակը, ընդամենը	31324	29333	26553	25838	24669	22632	20431	19257	18379
10000 բնակչի հաշվով	83.3	77.6	70.0	68.0	64.9	59.5	53.8	59.9	57.2
Հիվանդանոցային հիմնարկների քանակը	183	173	178	179	174	146	142	135	137
Հիվանդանոցային մահճակալների քանակը, ընդամենը	28711	26893	25560	25275	23574	20795	16157	13968	14208
10000 բնակչի հաշվով	76.2	71.1	67.4	66.5	62.0	54.7	42.5	43.5	44.2
Բնակչությանը ամբուլատոր-պոլիկլինիկական օգնություն ցույց տվող բժշկական հիմնարկների քանակը	509	506	497	497	504	503	460	446	452
Ամբուլատոր-պոլիկլինիկական հիմնարկների հզորությունը (հաճախումներ) հերթափոխում, ընդամենը	45767	46163	45561	44569	43366	42890	39347	38506	38505
10000 բնակչի հաշվով	121.5	122.1	120.2	117.3	114.0	112.8	103.5	119.9	119.9
Կանանց կոնսուլտացիաների, մանկական պոլիկլինիկաների և ինքնուրույն բուժարանների և կանանց կոնսուլտացիաների ու մանկական բաժանմունքներ ունեցող հիմնարկների քանակը	263	171	350	366	438	393	391	364	362
Հղի կանանց և ծննդկանների համար նախատեսված մահճակալների քանակը, ընդամենը	3181	2967	2778	2699	2495	2303	1819	1698	1692
Ֆերտիլային տարիքի (15-49 տարեկան) 10000 կնոջ հաշվով	31.3	28.7	26.5	25.5	23.2	21.2	16.6	15.6	18.6
Հիվանդ երեխաների համար նախատեսված մահճակալների քանակը, ընդամենը	3751	3667	3371	3295	3265	3039	2374	1793	1780
10000 երեխայի հաշվով	35.3	35.4	33.6	34.1	35.4	34.8	28.8	26.0	24.1

Բնակչության հիվանդացությունն առաջին անգամ հաստատված ախտորոշումով, 1995-2003թթ.

(100 հազ. բնակչի հաշվով)

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Գրանցված հիվանդացությունների քանակը, ընդամենը	19796.1	21120.7	18199.3	15931.6	17202.6	15623.8	13979.2	16194.5	18838.4
դրանցից									
տարափոխիկ և մակաբույծ հիվանդություններ	1311.7	1815.5	1666.0	1828.9	1814.2	1719.0	1608.1	1754.3	1874.0
նորագոյացություններ	130.9	131.5	129.0	140.0	145.7	155.9	159.3	190.2	211.7
էնդոկրին համակարգի հիվանդություններ, սնուցման խախտումներ, նյութափոխանակության և իմունոհետազոտային խանգարումներ	372.6	402.8	299.7	256.2	269.6	250.2	248.1	295.0	279.6
արյան և արյունաստեղծ օրգանների հիվանդություններ	117.4	146.5	155.0	179.4	164.4	146.4	149.1	188.5	194.3

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
հոգեկան խանգարումներ	156.4	175.7	133.9	124.4	124.9	125.4	122.1	138.1	150.0
նյարդային համակարգի և զգայական օրգանների հիվանդություններ	1347.9	1295.8	1000.6	787.0	772.9	891.5	784.9	1006.0	1123.6
արյան շրջանառության հիվանդություններ	538.5	545.2	461.3	504.3	525.9	529.9	522.7	699.3	714.9
շնչառական օրգանների հիվանդություններ	8908.4	9246.3	8373.4	7155.0	8061.0	7013.7	6187.4	6990.0	9189.5
մարտոդական օրգանների հիվանդություններ	1308.4	1772.1	1332.4	1201.2	1291.3	1133.2	989.7	1146.0	1094.6
միզասեռական համակարգի հիվանդություններ	663.9	681.6	537.4	527.1	504.4	542.6	523.0	670.7	758.0
հղիության, ծննդաբերությունների և հետծննդյան ժամանակաշրջանի բարդություններ*	951.0	1235.8	1009.9	1003.5	1243.9	1230.9	932.3	1189.1	1363.8
մաշկային և ենթամաշկային բջջանքի հիվանդություններ	1211.5	1281.6	1084.3	632.1	602.4	566.5	538.2	562.9	601.2
ոսկրամկանային համակարգի և շարակցական հյուսվածքների հիվանդություններ	200.7	211.3	220.4	188.4	191.1	165.0	155.9	181.6	218.7
բնածին անոմալիաներ (զարգացման արատներ)	30.0	28.2	24.6	27.5	31.3	30.2	29.3	36.0	37.2
ախտանիշներ, նշաններ և ճշտորեն չնշված վիճակներ	80.6	61.9	49.4	38.4	44.8	48.3	40.7	50.6	44.0
վնասվածքներ և թունավորումներ	3093.2	2936.1	2400.7	2002.6	1974.5	1866.1	1565.8	1854.7	1860.9

* Ցուցանիշը հաշվարկվում է ֆերտիլային տարիքի (15-49 տարեկան) կանանց հաշվով:

0-14 տարեկան երեխաների հիվանդացությունն առաջին անգամ հաստատված ախտորոշումով, 1995-2003թթ.

(100 հազ. 0-14 տարիքի համապատասխան բնակչի հաշվով)

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Գրանցված հիվանդացությունների քանակը, ընդամենը	30535.0	34313.3	29918.5	27695.8	31348.0	29061.6	26557.3	28261.0	29006.0
դրանցից									
տարափոխիկ և մակարույծ հիվանդություններ	2831.0	4338.7	3837.8	4560.0	5469.2	4172.4	4020.1	3987.0	3779.8
նորագոյացություններ	13.3	18.7	10.1	14.6	19.3	19.2	13.2	22.9	17.6
էնդոկրին համակարգի հիվանդություններ, սնուցման խախտումներ, նյութափոխանակության և իմունիտետային խանգարումներ	975.5	1043.6	713.2	561.2	534.4	506.6	512.4	524.1	506.4
արյան և արյունաստեղծ օրգանների հիվանդություններ	285.9	374.7	380.5	461.0	448.2	423.7	419.5	484.6	489.3
հոգեկան խանգարումներ	172.9	181.2	85.6	66.1	90.8	96.8	68.7	66.3	67.8
նյարդային համակարգի և զգայական օրգանների հիվանդություններ	2438.7	2230.6	1621.9	1256.4	1360.7	1831.5	1516.3	1922.8	1747.9
արյան շրջանառության հիվանդություններ	48.1	53.3	39.3	46.0	50.9	42.5	55.5	42.9	41.9
շնչառական օրգանների հիվանդություններ	15960.6	17115.6	15771.8	13883.5	15666.8	14727.4	13636.0	14765.4	16381.7

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
մարտոդական օրգանների հիվանդություններ	1582.5	2719.4	2168.4	2398.3	2940.6	2641.1	2177.3	1985.1	1808.6
միզասեռական համակարգի հիվանդություններ	424.6	393.8	351.2	340.3	374.4	377.0	359.1	412.3	394.0
մաշկային և ենթամաշկային բջջանքի հիվանդություններ	1741.0	1951.2	1393.5	846.1	965.2	930.8	800.7	804.0	808.1
ոսկրամկանային համակարգի և շարակցական հյուսվածքների հիվանդություններ	152.8	121.4	191.4	137.0	154.7	98.4	87.7	120.1	106.7
բնածին անոմալիաներ (զարգացման արատներ)	92.7	86.4	81.9	92.7	105.7	108.4	103.2	120.0	119.4
ախտանիշներ, նշաններ և ճշտորեն չնշված վիճակներ	92.0	111.0	102.1	82.0	114.4	143.3	132.7	158.5	140.4
պերինատալ շրջանում առաջացող առանձին վիճակներ	240.8	190.4	198.4	229.9	288.4	370.0	386.3	419.0	439.3
վնասվածքներ և բուժավորումներ	3482.8	3383.3	2971.4	2720.7	2764.3	2572.6	2269.3	2426.1	2156.4

Կանանց հիվանդացությունն առաջին անգամ հաստատված ախտորոշումով ըստ առանձին հիվանդությունների, 1995-2003թթ.

(100 հազ. կանանց հաշվով)

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Չարորակ նորագոյացություններ	112.1	113.4	113.0	124.9	129.8	133.0	140.7	166.3	172.2
դրանցից՝ կրծքագեղձի	31.9	29.7	29.6	33.1	38.1	35.1	39.7	49.6	49.0
արգանդի վզիկի	9.8	11.1	9.1	10.6	10.9	12.2	11.0	12.0	14.5
արգանդի մարմնի	3.8	4.8	4.6	5.2	5.8	5.2	5.6	8.7	7.0
ծվարանների	5.6	5.5	4.8	7.0	6.2	7.6	7.4	8.1	9.7
Ակտիվ տուբերկուլյոզ	13.8	12.3	13.2	12.3	12.6	11.5	11.2	17.0	15.8
Ալկոհոլիզմ և ալկոհոլային փսիխոզներ	-	0.1	0.7	-	-	-	0.1	-	-
Սիֆիլիս	12.9	18.7	16.8	15.8	11.6	7.1	5.2	4.4	4.4
Յոնորեա	26.2	32.6	12.7	28.0	26.2	25.9	16.7	29.1	18.4
Չվարանների և հավելումների բորբոքումներ	147.8	190.0	135.2	144.0	136.8	155.8	138.0	165.3	194.2
Արգանդի վզիկի էրոզիա և էկտրոպիոն	157.4	153.8	106.7	97.5	90.4	109.9	108.8	110.0	140.4
Էնդոմետրիոզ	4.9	6.4	6.7	5.4	7.4	8.2	7.0	7.4	13.0
Դաշտանի խանգարումներ*	128.9	137.8	92.0	109.0	113.5	149.1	147.8	176.2	186.2
Խանգարումներ դաշտանադադարի ընթացքում և դրանից հետո	23.1	28.3	25.4	26.8	29.6	44.9	47.2	42.9	61.6
Կանացի ամլություն*	56.0	52.9	53.2	50.0	45.0	87.2	62.3	74.3	90.2
Հղիություն, ծննդաբերություն և հետծննդյան շրջան*	951.0	1235.8	1009.9	1003.5	1243.9	1230.9	932.3	1189.1	1363.8

* Ֆերտիլային տարիքի կանանց հաշվով:

Նորածինների հիվանդացությունը, 1995-2003թթ.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
1000 հասուն ծնվածների հաշվով									
Բնածին շեղումներ	11.0	12.5	13.2	15.7	15.8	15.5	15.0	14.4	13.8
Ծննդաբերական վնասվածքներ	8.1	11.0	10.1	6.0	9.6	9.4	8.9	10.3	10.7
Ներարգանդային թթվածնաբաց և շնչահեղձություն ծննդաբերության ժամանակ	33.4	32.7	39.4	49.2	49.1	43.5	38.9	40.4	37.4
Բնածին թրթռաբորբ	1.1	1.4	1.6	1.5	0.8	1.4	0.8	2.3	2.5
Սեպտիցեմիա	0.1	0.0	0.2	0.1	0.4	0.4	0.4	0.6	0.4
Հեմոլիտիկ հիվանդություն	4.4	4.3	4.0	4.3	4.2	4.1	4.4	4.5	3.7
Ընդամենը	84.1	87.1	88.1	96.7	107.6	94.0	91.3	93.2	89.7

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
1000 անհաս ծնվածների հաշվով									
Բնածին շեղումներ	46.2	38.7	55.9	59.8	51.1	58.4	48.4	66.1	44.7
Ծննդաբերական վնասվածքներ	21.0	36.1	28.1	23.1	26.7	25.5	26.0	17.0	33.3
Ներարգանդային թթվածնաքաղց և շնչահեղձություն ծննդաբերության ժամանակ	266.3	259.5	296.5	343.2	319.9	324.7	328.1	328.5	367.5
Բնածին թոքաբորբ	14.6	16.0	32.4	20.2	25.5	27.1	15.7	24.0	23.2
Սեպտիցեմիա	1.1	1.3	0.3	1.5	1.2	4.9	6.3	5.2	4.6
Հեմոլիտիկ հիվանդություն	14.9	11.7	9.5	14.3	9.4	13.2	7.6	14.4	16.0
Ընդամենը	544.3	550.8	650.0	666.7	615.1	626.4	604.2	612.3	608.1

Բնակչության հիվանդացությունն առանձին տարափոխիկ հիվանդություններով, 1995-2003թթ.

(100 հազ. բնակչի հաշվով)

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Որովայնային տիֆ	0.8	1.6	0.7	0.6	1.1	0.4	0.2	0.8	0.5
Պարատիֆ Ա, Բ, Ց	0.2	0.3	0.2	0.2	0.1	-	-	0.1	0.1
Սուր աղիքային վարակներ	99.6	135.2	105.4	129.7	262.7	96.8	87.8	104.9	126.0
դրանցից՝ բակտերիալ դիզենտերիա	28.5	27.5	23.3	32.0	35.6	20.3	15.7	23.0	24.2
Վիրուսային հեպատիտ	79.5	89.8	84.7	85.8	72.6	45.3	26.5	29.5	27.5
Բուլգեյլոզ՝ առաջնակի ախտորոշված	7.9	5.4	3.5	2.7	2.7	2.9	4.6	3.2	3.7
Դիֆտերիա	0.8	0.3	0.3	0.1	0.1	-	0.2	0.0	-
Կարմրուկ	5.0	53.7	21.2	1.4	1.1	0.4	1.8	1.2	0.1
Կապույտ հազ	0.3	0.1	0.1	0.5	0.3	0.3	0.0	0.1	0.1
Քութեշ	1.0	19.9	9.2	16.2	11.8	11.6	12.1	14.3	8.2
Մենինգակոկային վարակ	0.4	0.3	0.5	0.2	0.3	0.4	0.2	0.3	0.2
Սուր պոլիոմիելիտ	0.1	-	-	0.6	0.6	0.6	0.5	0.5	0.4
Մալարիա՝ առաջնակի ախտորոշված	13.4	9.2	22.2	30.8	16.2	3.7	2.1	1.6	0.9
Ձեռքբերովի իմունային անբավարարության համախտանիշ (ՉԻԱՀ)	-	0.1	-	0.0	0.2	0.0	0.1	0.0	0.4
Մարդու իմունային անբավարարության վիրուս (ՄԻԱՎ)*	0.2	0.9	0.4	0.7	1.3	0.9
Փայտացում	-	0.2	-	0.1	-	-	0.1	0.0	0.0
Վերին շնչուղիների սուր վարակներ	5207.8	5028.3	4539.9	3201.2	5368.2	4453.1	3346.0	3409.1	5088.1
Գրիպ	1451.6	1089.1	1184.9	526.4	2802.2	1059.3	647.4	570.1	793.5

* Հաշվառումը տարվում է 1998թ-ից:

Բնակչության հիվանդացությունն ալկոհոլիզմով, թմրամոլությամբ, թունամոլությամբ, 1995-2003թթ.

(100 հազ. բնակչի հաշվով)

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Կյանքում առաջին անգամ հայտնաբերված ախտորոշումով հսկողության տակ վերցված հիվանդների թվաքանակը, ընդամենը	13.3	3.9	8.2	7.5	6.6	6.9	6.6	7.2	7.1
այդ թվում՝ ախտորոշումով									
ալկոհոլային փսիխոզ	1.3	0.6	1.7	0.9	0.9	1.4	1.6	1.7	1.3
խրոնիկական ալկոհոլիզմ	10.7	2.9	5.5	6.3	5.3	5.1	4.6	5.1	5.3
թմրամոլություն	1.1	0.4	0.8	0.3	0.3	0.2	0.3	0.2	0.5
թունամոլություն	0.2	-	0.1	-	0.1	0.2	0.1	0.1	0.0
Տարեվերջին դիսպանսեր հսկողության տակ գտնվող հիվանդների թվաքանակը, ընդամենը	124.7	123.8	120.9	120.8	107.3	106.0	107.1	125.4	119.9
այդ թվում՝ ախտորոշումով									
ալկոհոլային փսիխոզ	3.5	4.6	4.8	4.5	4.7	4.6	5.0	4.8	4.2
խրոնիկական ալկոհոլիզմ	113.5	111.2	107.7	108.7	96.8	96.0	96.7	114.2	109.0
թմրամոլություն	7.5	7.6	7.9	7.5	5.7	5.1	5.0	5.9	6.2
թունամոլություն	0.2	0.4	0.4	0.1	0.1	0.3	0.4	0.5	0.5

Բուժկանխարգելիչ հիմնարկներում գրանցված վնասվածքների և թունավորումների դեպքերի քանակը, 1990-2003թ.

(միավոր)

	Գրանցված վնասվածքների և թունավորումների դեպքերի քանակը		այդ թվում՝ ըստ տարիքային խմբերի			
	ընդամենը	1000 բնակչի հաշվով	0-14 տարեկան		15 և բարձր տարիքի	
			ընդամենը	1000 բնակչի հաշվով	ընդամենը	1000 բնակչի հաշվով
1990	185252	52.1	122416	49.5	62836	58.0
1991	186102	51.5	118607	47.8	67495	61.2
1992	162261	44.0	104983	41.0	57278	50.9
1993	145635	39.0	92900	35.6	52735	47.0
1994	125694	33.5	83289	32.3	42405	36.4
1995	116300	30.9	78863	29.4	37437	34.8
1996	110796	29.4	75298	27.6	35498	33.8
1997	90887	24.0	60594	21.9	30293	29.8
1998	75991	20.0	49192	17.2	26799	27.2
1999	75048	19.7	48959	17.1	26089	27.6
2000	70948	18.7	47872	16.5	23076	25.7
2001	59501	15.7	40266	13.3	19235	22.7
2002	59537	18.5	42409	16.9	17128	24.3
2003	59757	18.6	43847	17.7	15910	21.6

Բնակչության հիվանդացությունը հոգեկան խանգարումներով առաջին անգամ հաստատված ախտորոշումով (առանց ակտիվային փսիխոզների, ակտիվիզմի, թմրամոլության, թունամոլության), 1990-2003թթ.

(մարդ)

	Կյանքում առաջին անգամ հաստատված ախտորոշումով հիվանդների թվաքանակը		որից՝ դիսպանսերային հսկողության տակ գտնվող		Տարեվերջին բուժարոֆիլակտիկ հիմնարկներում հաշվառման կանգնած հիվանդների թվաքանակը		որից՝ դիսպանսերային հսկողության տակ գտնվող	
	ընդամենը	100 հազ. բնակչի հաշվով	ընդամենը	100 հազ. բնակչի հաշվով	ընդամենը	100 հազ. բնակչի հաշվով	ընդամենը	100 հազ. բնակչի հաշվով
1990	3118	87.6	1169	32.8	37116	1043.1	28878	811.6
1993	2329	62.4	1063	28.5	35967	963.8	32423	868.8
1995	1244	33.1	887	23.6	35280	936.7	31789	844.0
1996	1415	37.5	1078	28.6	35301	933.7	32052	847.8
1997	1304	34.4	1070	28.2	33127	873.8	30140	795.0
1998	1504	39.6	1179	31.0	31757	836.1	27950	735.9
1999	1515	39.9	1325	34.9	32385	851.5	27915	733.9
2000	1285	33.8	1170	30.8	32717	860.4	28181	741.1
2001	1311	34.5	1177	31.0	33288	876.0	28805	758.0
2002	1411	43.9	1220	38.0	34672	1080.0	29633	923.1
2003	1538	47.9	1399	43.6	36122	1124.5	30688	955.4

Բնակչության հիվանդացությունն ակտիվ տուբերկուլյոզով առաջին անգամ հաստատված ախտորոշումով, 1995-2003թթ

(100 հազ. բնակչի հաշվով)

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Գրանցված հիվանդների թվաքանակը, ընդամենը	21.6	24.0	27.6	37.4	37.7	33.8	35.3	43.4	44.7
նրանցից՝ շնչառական օրգանների տուբերկուլյոզի ախտորոշմամբ	20.0	22.0	25.6	34.8	34.4	31.3	32.7	40.1	41.1

Բնակչության հիվանդացությունն ակտիվ տուբերկուլյոզով, 1990-2003թթ.

(մարդ)

	Կյանքում առաջին անգամ ախտորոշված տուբերկուլյոզային հիմնարկներում գրանցված ակտիվ տուբերկուլյոզով հիվանդների թվաքանակը		Տարեվերջին տուբերկուլյոզային հիմնարկներում դիսպանսերային հսկողության տակ գտնվող հիվանդների թվաքանակը	
	ընդամենը	100 հազ. բնակչի հաշվով	ընդամենը	100 հազ. բնակչի հաշվով
1990	590	16.6	3069	86.0
1991	724	20.0	3145	86.3
1992	584	15.8	3233	86.9
1993	590	15.8	3082	82.4
1994	730	19.5	3362	89.6
1995	811	21.6	3534	93.8
1996	904	24.0	3692	97.6
1997	1047	27.6	3909	103.1
1998	1420	37.4	4652	122.5
1999	1434	37.7	5280	138.8
2000	1284	33.8	5458	143.5
2001	1343	35.3	5786	152.3
2002	1393	43.4	6050	188.5
2003	1437	44.7	6068	188.9

Բնակչության հիվանդացությունը չարորակ նորագոյացություններով, 1990-2003թթ.

(մարդ)

	Կյանքում առաջին անգամ ախտորոշված ուռուցքաբանական հիմնարկներում գրանցված չարորակ նորագոյացություններով հիվանդների թվաքանակը		Տարեվերջին ուռուցքաբանական հիմնարկներում դիսպանսերային հսկողության տակ գտնվող հիվանդների թվաքանակը	
	ընդամենը	100 հազ. բնակչի հաշվով	ընդամենը	100 հազ. բնակչի հաշվով
1990	5162	145.1	20929	588.5
1991	4905	135.7	21787	602.6
1992	4462	121.1	21584	585.6
1993	4586	122.9	21670	579.4
1994	4515	120.5	21709	578.4
1995	4705	125.2	21290	565.3
1996	4757	126.1	20721	548.1
1997	4709	124.4	20602	543.4
1998	5145	135.6	21605	568.8
1999	5415	142.5	22589	593.9
2000	5413	142.3	21972	577.8
2001	5666	149.1	23451	617.1
2002	5737	178.6	24384	759.6
2003	5951	185.3	25580	796.6

Բնակչության հիվանդացությունը վեներական հիվանդություններով առաջին անգամ հաստատված ախտորոշումով ըստ տարիքային բաշխվածության, 1995-2003թթ.

(100 հազ. բնակչի հաշվով)

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Սիֆիլիսի ախտորոշումով գրանցված հիվանդների թվաքանակը									
կին	12.9	18.7	16.6	15.8	11.6	7.1	5.2	4.4	4.4
տղամարդ	10.8	16.0	16.2	10.2	11.5	6.7	6.5	3.9	4.1
այդ թվում՝ ըստ տարիքի									
0-14 տարեկան									
աղջիկ	0.4	1.0	0.2	0.9	1.3	0.5	-	-	0.3
տղա	1.1	0.4	0.2	1.8	1.7	0.9	0.5	0.3	-
15-17 տարեկան									

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
կին	7.1	7.0	8.0	3.6	1.8	-	2.6	2.1	-
տղամարդ	2.9	0.9	2.7	0.9	1.7	3.4	0.8	-	-
18-39 տարեկան									
կին	29.2	42.8	38.4	37.9	25.7	16.0	11.3	9.5	7.8
տղամարդ	24.1	36.4	35.9	22.0	23.8	12.9	11.2	7.3	6.5
40 տարեկան և բարձր									
կին	6.4	8.6	7.8	6.2	6.1	3.9	2.9	3.0	4.3
տղամարդ	5.8	9.4	10.4	5.8	7.3	4.8	6.8	3.8	5.3
Բուժարոճիլակտիկ հիմնարկներում հաշվառման կանգնած սիֆիլիսով հիվանդների թվաքանակը	21.2	25.0	29.8	32.4	34.5	34.5	27.7	28.0	25.0
Սուր և քրոնիկ սուսանակի (հոնորեա) ախտորոշումով գրանցված հիվանդների թվաքանակը									
կին	26.2	32.5	12.7	28.1	26.2	25.9	16.7	29.1	18.4
տղամարդ	44.7	43.4	43.6	30.9	22.1	21.8	35.8	32.9	28.6
այդ թվում՝ ըստ տարիքի									
0-14 տարեկան									
աղջիկ	0.6	1.0	1.3	-	-	0.7	0.2	-	-
տղա	0.2	0.4	-	-	-	-	-	-	-
15-17 տարեկան									
կին	37.8	7.0	8.0	1.8	1.8	2.7	0.9	-	-
տղամարդ	27.2	6.4	13.6	3.6	4.4	11.2	2.5	4.1	2.1
18-39 տարեկան									
կին	64.1	83.5	30.7	70.1	64.0	63.3	44.4	87.3	55.1
տղամարդ	110.3	109.1	109.8	75.8	52.6	51.2	92.3	94.0	82.6
40 տարեկան և բարձր									
կին	3.9	7.0	3.5	9.7	10.5	10.0	3.4	0.9	0.6
տղամարդ	11.2	12.5	11.3	11.2	8.8	8.0	6.3	2.9	1.8

Բնակչության հիվանդացությունը վեներական հիվանդություններով, 1990-2003թթ.

(մարդ)

	Կյանքում առաջին անգամ հաստատված ախտորոշումով հիվանդների թվաքանակը						Տարեվերջին դիսպանսերային հսկողության տակ գտնվող սիֆիլիսով հիվանդներ	
	սիֆիլիսի բոլոր ձևերով		սուր սուսանակով		խրոնիկական սուսանակով			
	ընդամենը	100 հազ. բնակչի հաշվով	ընդամենը	100 հազ. բնակչի հաշվով	ընդամենը	100 հազ. բնակչի հաշվով	ընդամենը	100 հազ. բնակչի հաշվով
1990	125	3.5	876	24.6	177	5.0	515	14.5
1991	249	6.9	780	21.6	59	1.6	576	15.9
1992	263	7.1	442	12.0	48	1.3	710	19.3
1993	324	8.7	929	24.9	138	3.7	654	17.5
1994	418	11.2	1121	29.9	132	3.5	734	19.6
1995	448	11.9	1168	31.1	156	4.1	797	21.2
1996	657	17.4	1159	30.7	270	7.2	944	25.0
1997	621	16.4	796	21.0	254	6.7	1130	29.8
1998	497	13.1	910	24.0	205	5.4	1228	32.4
1999	440	11.6	731	19.2	191	5.0	1314	34.5
2000	262	6.9	668	17.6	242	6.4	1311	34.5
2001	221	5.8	743	19.6	244	6.4	1054	27.7
2002	134	4.2	741	23.1	252	7.8	899	28.0
2003	136	4.2	514	16.0	234	7.3	804	25.0

Հղիության արհեստական ընդհատումներ, 1990-2003թթ.

	100 կենդանածնի և մեռելածնի հաշվով	Ֆերտիլային տարիքի 1000 կնոջ հաշվով	որից՝ մինի արտոններ
1990	32.2	28.7	2.4
1991	34.7	29.9	3.4
1992	39.3	29.5	2.2
1993	47.0	28.7	1.9
1994	59.4	31.3	1.2
1995	62.3	30.5	2.9
1996	64.6	30.5	2.0
1997	57.1	24.3	0.6
1998	46.1	17.4	0.7
1999	39.1	13.5	0.3
2000	34.0	10.9	0.3
2001	32.2	9.5	0.4
2002	30.1	10.7	0.4
2003	29.7	11.8	0.2

Հղիության արհեստական ընդհատումներն ըստ տարիքային բաշխվածության (առանց մինի վիժումների), 1998-2003թթ.

	Հղիության արհեստական ընդհատումների քանակը		այդ թվում՝ ըստ տարիքային խմբերի			
	ընդամենը	որից՝ առաջնակի հղիների մոտ	մինչև 15 տարեկան	15-19 տարեկան	20-34 տարեկան	35 և բարձր տարիքի
1998	17537	911	-	781	12248	4508
1999	14059	791	-	749	9906	3404
2000	11458	778	1	678	7943	2836
2001	10033	728	10	1027	6767	2229
2002	9372	834	3	541	6561	2267
2003	10510	737	1	653	7349	2507

Հղիության արհեստական ընդհատումների քանակական բաշխվածությունն ըստ տեսակների (առանց մինի վիժումների), 1998-2003թթ.

	Ընդամենը	այդ թվում				չճշտված
		ինքնաբեր (սպոնտան)	արհեստական՝ թույլատրված	արհեստական՝ բժշկական ցուցումներով	արհեստական՝ քրեական	
1998	17537	5520	11784	204	11	18
1999	14059	4765	9017	245	7	25
2000	11458	3687	7549	192	-	30
2001	10033	2817	7041	166	1	8
2002	9372	2641	6440	279	1	11
2003	10510	2951	7186	361	-	12

Հղիության արհեստական ընդհատումներից հետո մահացած կանանց թվաքանակն ըստ տարիքային խմբերի, 1997-2003թթ.

	Ընդամենը	այդ թվում՝ ըստ տարիքային խմբերի			
		մինչև 15 տարեկան	15-19 տարեկան	20-34 տարեկան	35 և բարձր տարիքի
1997	4	-	-	1	3
1998	1	-	-	1	-
1999	1	-	-	-	1
2000	3	-	-	2	1
2001	-	-	-	-	-
2002	1	-	-	1	-
2003	-	-	-	-	-

Հղիության արհեստական ընդհատումներն ըստ տարիքային բաշխվածության, 1995-2003թթ.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Հղիության արհեստական ընդհատումների քանակը	30726	31323	25266	18286	14403	11769	10419	9767	10730
դրանցից՝ մինի վիժումներ	2910	2065	603	749	344	311	386	395	220
Հղիության արհեստական ընդհատումների քանակը ֆերտիլային տարիքի 1000 կնոջ հաշվով (առանց մինի վիժումների), ըստ տարիքի									
15-19 տարեկան	5.3	4.5	4.2	3.8	5.5	3.4	4.1
20-34 տարեկան	38.9	27.9	22.7	18.1	15.3	17.8	18.0
35 տարեկան և բարձր	15.1	10.1	7.4	6.1	4.8	5.9	6.5
Հղիության արհեստական ընդհատումների քանակն առաջնային հղիություն ունեցողների մոտ, հազ.	0.6	0.7	0.9	0.9	0.8	0.8	0.7	0.8	0.7

Ծննդոգնությունը բժշկական ծննդոգնության հիմնարկներում, 1990-2003թթ.

	1990	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Ընդունվել են ծնունդներ	80039	45445	45612	41976	38625	36187	35279	33009	33423	36909
դրանցից										
նորմալ	48392	24869	19875	19616	19339	17101	16885	16709	17000	19951
բազմապտուղ	683	376	411	381	326	303	339	299	320	335

Կանանց ապահովվածությունը հակաբեղմնավորիչ միջոցներով տարեվերջին, 1990-2003թթ.

(մարդ)

	Ունեն ներարգանդային պարույրներ		Օգտագործում են հորմոնալ հակաբեղմնավորիչներ		Սերոլված են ներարգանդային պարույրներ	
	ընդամենը	ֆերտիլային տարիքի 1000 կնոջ հաշվով	ընդամենը	ֆերտիլային տարիքի 1000 կնոջ հաշվով	ընդամենը	ֆերտիլային տարիքի 1000 կնոջ հաշվով
1990	15474	16.9	813	0.9	6424	7.0
1995	9541	9.4	1207	1.2	2754	2.7
1996	9539	9.2	1783	2.7	3067	3.0
1997	10764	10.4	4930	4.7	2911	2.8
1998	20084	19.1	15360	14.6	6229	5.9
1999	17326	16.1	16051	14.9	6233	5.8
2000	16790	15.4	37726	34.7	7280	6.7
2001	12397	11.3	24397	22.3	5689	5.2
2002	11428	12.5	12083	13.2	4152	4.5
2003	10600	11.6	4835	5.3	4098	4.5

Կանխարգելիչ հետազոտություն անցած (ստուգված) բնակչության թվաքանակը, 1995-2003թթ.

		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Ստուգվել են, հազ. մարդ	մեծահասակներ	66.5	113.8	82.8	77.0	85.5	70.0	69.4	94.0	95.6
	դեռահասներ (15-17 տարեկան)	109.4	125.5	108.7	99.0	102.5	90.7	87.6	84.7	92.6
	երեխաներ (0-14 տարեկան)	831.9	885.0	754.8	728.3	724.2	693.8	677.8	642.1	621.1
%ով ստուգված են բնակչության անձանց թվաքանակից	մեծահասակներ	75.7	82.5	83.1	83.6	85.5	79.6	82.4	88.1	86.8
	դեռահասներ (15-17 տարեկան)	86.7	88.7	86.5	82.8	80.7	75.6	70.3	84.4	71.5
	երեխաներ (0-14 տարեկան)	82.0	89.5	78.3	77.5	79.2	79.9	81.7	65.9	86.3

0-14 տարեկան երեխաների կանխարգելիչ ստուգումների արդյունքները, 1995-2003թթ.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	
Ստուգված երեխաների թվաքանակը, մարդ	831875	885049	754837	728267	724227	693822	677790	642057	621138	
նրանցից՝ բացահայտված										
թույլ լսողությամբ	ընդամենը	1683	1661	1334	1257	1316	1226	1223	1104	1118
	ստուգվածների թվաքանակից, %	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2	0.2
թույլ տեսողությամբ	ընդամենը	11874	11198	9841	8416	8454	9286	8691	8990	8775
	ստուգվածների թվաքանակից, %	1.4	1.3	1.3	1.2	1.2	1.3	1.3	1.4	1.4
խոսակցական թերություններով	ընդամենը	5014	4546	3584	3683	3065	3527	3257	3241	3060
	ստուգվածների թվաքանակից, %	0.6	0.5	0.5	0.5	0.4	0.5	0.5	0.5	0.5
ողնաշարի ծռությամբ	ընդամենը	555	386	313	250	253	248	249	284	280
	ստուգվածների թվաքանակից, %	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1
կեցվածքի խախտումով	ընդամենը	10327	8949	7199	5499	5412	4944	4872	5023	4423
	ստուգվածների թվաքանակից, %	1.2	1.0	0.9	0.8	0.8	0.7	0.7	0.8	0.7

Երեխաների ընդգրկվածությունը պատվաստումներով, 1990-2003թթ.

(%)

	1990	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Պոլիոմելիտ*	91.9	91.9	92.0	93.0	97.0	97.0	96.4	96.7	96.2	96.8	95.8	93.8
Դիֆտերիա, փայտացում*	85.3	85.3	86.0	98.0	86.0	88.1	90.3	91.1	93.3	94.5	93.4	93.8
Կապույտ հազ*	80.4	82.1	83.0	87.0	85.0	86.9	82.4	89.6	92.2	93.7	91.3	93.8
Կարմրուկ**	95.2	95.2	95.0	96.0	89.0	91.5	93.5	91.1	91.6	95.6	78.3	93.8
Էպիդեմիկ պարոտիտ**	85.9	81.1	78.1	5.0	-	-	-	-	-	-	-	-
Տուբերկուլոզ*	83.5	83.5	83.0	84.0	82.0	72.3	94.9	93.6	96.8	96.4	97.1	92.1

* Մինչև 1 տարեկան երեխաներ:

** Մինչև 2 տարեկան երեխաներ:

Բժշկների թվաքանակն ըստ մարզերի, 1995-2003թթ.

(10 հազ. բնակչի հաշվով)

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Ընդամենը ՀՀ	33.6	34.0	34.4	34.3	33.2	32.3	30.3	35.8	36.5
նրանցից՝ ՀՀ առողջապահության նախարարության համակարգում									
ք.երևան	65.6	67.7	67.8	67.7	65.4	63.3	60.5	70.4	72.5
Արագածոտն	14.9	14.6	13.8	14.5	14.0	13.8	13.0	16.0	16.0
Արարատ	15.6	15.2	15.3	15.1	15.2	14.8	13.8	14.8	15.0
Արմավիր	16.1	16.3	14.5	14.4	15.1	14.1	13.6	15.0	14.7
Գեղարքունիք	12.8	12.7	13.7	12.9	12.9	12.7	11.8	12.9	12.7
Լոռի	17.9	17.1	16.6	17.2	16.5	15.5	15.2	18.9	17.5
Կոտայք	14.8	15.5	16.1	15.4	15.9	15.3	14.8	17.1	16.8
Շիրակ	19.1	17.8	18.1	17.9	17.0	16.8	16.9	19.5	19.9
Սյունիք	20.4	20.5	21.3	19.9	19.1	18.6	18.2	19.6	17.8
Վայոց ձոր	12.9	13.3	13.5	13.9	13.4	13.7	14.4	16.8	18.1
Տավուշ	17.8	17.6	18.7	18.1	18.2	16.7	16.2	17.3	17.2

Բնակչության ապահովվածությունը բժիշկներով, ըստ առանձին մասնագիտությունների, 1997-2003թթ.

(10 հազ. բնակչի հաշվով)

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Բժիշկների թվաքանակը, ընդամենը	34.4	34.3	33.2	32.2	30.3	35.8	36.5
այդ թվում							
թերապևտիկ պրոֆիլի	8.5	8.8	8.5	8.3	8.0	9.3	9.1
վիրաբուժական պրոֆիլի	4.1	4.3	4.2	3.9	3.7	4.6	4.6
մանկաբարձ-գինեկոլոգներ*	4.3	4.4	4.4	4.3	4.1	4.9	5.1
մանկաբույժներ**	16.4	16.7	17.6	17.8	17.8	20.4	18.7
ակնաբույժներ	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	0.9	0.9
քիթ-կոկորդ-ականջաբաններ	0.7	0.7	0.7	0.7	0.6	0.8	0.8
նյարդաբաններ	1.0	1.0	0.9	0.8	0.8	0.9	1.0
հոգեբույժներ	0.5	0.5	0.4	0.4	0.4	0.5	0.5
ֆթիզիատրներ	0.2	0.2	0.2	0.2	0.3	0.3	0.3
մաշկաբան-վեներոլոգներ	0.4	0.5	0.4	0.4	0.4	0.5	0.5
ռենտգենոլոգներ և ռադիոլոգներ	0.6	0.6	0.7	0.6	0.6	0.9	0.7
բուժական ֆիզկուլտուրայի և սպորտի բժիշկներ	0.1	0.1	0.1	0.1	0.0	0.0	0.1
հիգիենիկ համաճարակային պրոֆիլի	1.7	1.6	1.7	1.7	1.6	2.0	1.9
ստոմատոլոգներ	2.8	2.8	2.7	2.5	1.8	1.9	2.5
ատամնաբույժներ	0.3	0.3	0.3	0.2	0.2	0.2	0.2

* 10000 կնոջ հաշվով:

** 0-14 տարեկան 10000 երեխայի հաշվով:

Բնակչության ապահովվածությունը միջին բուժանձնակազմով, ըստ առանձին մասնագիտությունների, 1995-2003թթ.

(10 հազ. բնակչի հաշվով)

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Միջին բուժանձնակազմը, ընդամենը	83.2	77.6	70.0	68.0	64.9	59.5	53.8	60.0	57.2
նրանցից՝ ՀՀ առողջապահության նախարարության համակարգում									
բուժակներ	7.0	5.9	3.4	1.5	1.1	1.2	0.8	1.1	0.9
մանկաբարձներ*	17.0	16.2	23.7	20.2	18.4	17.1	15.8	17.8	17.1
բուժքույրեր	51.6	50.8	48.2	47.7	46.4	41.9	38.7	43.0	41.4
ռենտգենոլաբորանտներ	0.8	1.0	1.0	1.1	1.0	1.0	0.9	1.1	1.0
բուժակ-լաբորանտներ	4.4	4.5	4.6	4.7	4.9	4.5	4.1	4.8	4.6

* 10000 կնոջ հաշվով:

Միջին բուժանձնակազմի թվաքանակն ըստ մարզերի, 1995-2003թթ.

(10 հազ. բնակչի հաշվով)

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Ընդամենը ՀՀ	83.2	77.6	70.0	68.0	64.9	59.5	53.8	60.0	57.2
նրանցից՝ ՀՀ առողջապահության նախարարության համակարգում									
ք.երևան	105.2	96.3	87.4	84.1	79.8	73.3	67.8	75.6	73.6
Արագածոտն	65.2	59.9	55.2	55.2	52.8	50.6	44.9	52.3	51.9
Արարատ	65.0	61.7	50.6	48.9	48.3	42.7	38.6	41.1	37.0
Արմավիր	56.5	52.7	45.8	44.4	44.5	41.2	38.4	43.0	40.6
Գեղարքունիք	71.1	70.1	67.6	54.0	56.5	50.7	42.8	48.2	47.5
Լոռի	74.6	70.3	59.2	59.7	55.6	45.7	41.8	45.9	40.6
Կոտայք	49.7	49.9	46.2	44.8	43.4	42.2	37.8	42.5	41.7
Շիրակ	82.3	76.0	71.7	67.7	64.4	60.9	58.7	68.3	62.8
Սյունիք	91.7	89.6	75.2	72.8	72.7	66.8	59.5	54.3	47.3
Վայոց ձոր	69.9	61.4	52.2	56.7	53.3	50.9	48.7	53.8	47.7
Տավուշ	71.5	71.6	60.6	60.7	58.4	52.9	49.8	50.0	48.9

Հիվանդանոցային հիմնարկների քանակն ըստ մարզերի, 1995-2003թթ.

(միավոր)

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Ընդամենը ՀՀ	183	173	178	179	174	146	142	135	137
որից՝ ՀՀ առողջապահության նախարարության համակարգում									
ք.երևան	49	47	46	46	46	43	44	45	44
Արագածոտն	6	5	5	5	5	5	5	5	6
Արարատ	6	6	10	10	9	8	8	8	8
Արմավիր	11	10	11	11	11	7	6	6	6
Գեղարքունիք	12	12	11	8	8	8	8	8	8
Լոռի	24	23	24	24	24	18	18	14	14
Կոտայք	7	7	7	7	7	7	7	7	7
Շիրակ	25	23	24	24	24	21	21	19	19
Սյունիք	17	17	15	15	15	12	10	9	9
Վայոց ձոր	6	6	6	6	6	3	3	3	3
Տավուշ	11	10	10	11	11	7	7	7	7

Բնակչության ապահովվածությունը հիվանդանոցային մահճակալներով ըստ մասնագիտացման, 1995-2003թթ.

(10 հազ. բնակչի հաշվով)

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Ընդամենը հիվանդանոցային մահճակալներ այդ թվում	76.2	71.1	67.4	66.5	62.0	54.7	42.5	43.5	44.2
թերապևտիկ	15.2	15.1	13.9	13.6	12.0	10.0	7.5	7.1	7.3
վիրաբուժական	14.0	13.4	12.7	12.8	12.1	10.8	8.2	8.7	9.1
օնկոլոգիական	1.9	1.8	1.8	1.8	1.8	1.7	1.6	1.7	1.7
գինեկոլոգիական*	7.5	7.4	6.9	6.9	6.5	6.1	4.4	4.2	4.5
թոքախտային	1.6	1.7	1.9	1.8	1.7	1.7	1.3	1.7	1.7
վարակիչ	4.5	4.3	4.3	4.3	3.3	3.1	2.3	2.7	2.7
օֆտալմոլոգիական	1.2	1.2	1.1	1.1	1.1	1.0	0.9	0.9	0.8
օտոլարինգոլոգիական	1.7	1.5	1.2	1.2	1.2	1.0	0.7	0.7	0.7
մաշկավեներական	1.0	0.9	0.9	0.9	0.9	0.8	0.4	0.4	0.4
հոգեբուժական	5.5	4.8	4.9	4.8	4.7	4.0	3.9	3.8	4.2
նարկոլոգիական	0.8	0.7	0.8	0.8	0.3	0.3	0.2	0.2	0.2
նևրոլոգիական	3.5	3.5	2.9	3.2	2.8	2.2	1.7	1.5	1.1
հիի կանանց և ծննդկանների**	31.5	28.7	26.5	25.5	23.2	21.2	16.5	18.5	18.5

* 10000 կնոջ հաշվով:

** ֆերտիլային տարիքի 10000 կնոջ հաշվով:

Հիվանդանոցային մահճակալների քանակն ըստ մարզերի, 1995-2003թթ.

(10 հազ. բնակչի հաշվով)

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Ընդամենը ՀՀ	76.2	71.1	67.4	66.5	62.0	54.7	42.5	43.5	44.2
որից՝ ՀՀ առողջապահության նախարարության համակարգում									
ք.երևան	103.0	98.3	96.1	93.0	86.3	78.3	71.7	66.1	66.2
Արագածոտն	51.7	49.4	41.7	41.4	41.2	41.1	25.3	32.9	33.7
Արարատ	46.3	45.6	42.7	42.6	41.9	38.4	22.5	25.7	27.1
Արմավիր	41.6	39.9	36.8	37.3	35.7	31.2	19.6	22.8	22.8
Գեղարքունիք	64.1	77.0	57.0	34.4	27.2	19.1	17.2	20.1	21.1
Լոռի	60.5	59.5	55.5	55.4	55.5	42.1	25.2	30.5	29.2
Կոտայք	36.2	28.7	27.5	22.7	22.5	20.4	14.5	17.4	17.4
Շիրակ	65.5	54.3	52.6	54.2	50.4	45.8	30.2	31.8	35.0
Սյունիք	86.4	86.4	64.4	65.4	66.2	65.2	50.6	46.5	48.0
Վայոց ձոր	65.4	63.4	63.1	63.0	64.3	58.4	38.2	33.1	32.3
Տավուշ	60.2	56.6	49.4	51.2	51.1	45.7	25.9	28.3	28.7

Մահճակալների քանակը հիվանդ երեխաների հաշվով, 1995-2003թթ.

(միավոր)

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Ընդամենը	3751	3667	3371	3295	3265	3039	2374	1793	1780
10 հազ. երեխայի հաշվով	35.3	35.4	33.6	34.1	35.4	34.8	28.8	26.0	24.1

Հիվանդանոցների գործունեությունը, 1995-2003թթ.

		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Մահճակալների քանակը, միավոր		28711	26893	25560	25275	23574	20795	16157	13968	14208
Ընդունված հիվանդներ, մարդ	ընդամենը	281309	284493	251596	235358	220634	186828	192007	197365	220561
	100 բնակչի հաշվով	7.5	7.5	6.6	6.2	5.8	4.9	5.0	6.1	6.9
Մեկ հիվանդի բուժման միջին տևողությունը, օր		15.2	14.5	13.9	12.8	12.8	12.7	11.7	10.9	10.5
Դուրս են գրվել հիվանդներ (դուրս գրված և մահացած), մարդ	մեծահասակներ և դեռահասներ	227828	230511	203026	184845	175136	154920	151890	161739	181090
	1000 բնակչի հաշվով	84.8	84.6	73.4	65.8	61.3	53.3	51.4	64.6	73.2
	0-14 տարեկան երեխաներ	53861	56421	51527	51952	46406	38098	34024	34570	35592
1000 բնակչի հաշվով		50.1	53.8	50.5	52.7	49.2	42.5	40.1	49.0	48.2

Շտապ բուժօգնության գործունեության հիմնական ցուցանիշները, 1990-2003թթ.

		1990	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Շտապ բուժօգնության կայանների քանակը		44	45	45	45	40	45	46	45	47	46
Բժիշկների թվաքանակը, 100 հազ. բնակչի հաշվով		13.3	7.9	7.7	7.6	7.7	8.1	7.3	7.8	7.7	7.9
Բրիգադների քանակը	ընդհանուր պրոֆիլային	431	440	362	355	226	277	258	145	161	188
	մասնագիտացված	96	116	108	100	84	68	56	15	15	15
	բուժակային	339	279	273	203	186	199	178	142	125	152
Կանչերով սպասարկված հիվանդների թվաքանակը, 1000 բնակչի հաշվով		226.8	86.8	88.9	89.7	91.5	104.1	87.1	71.2	87.3	96.0
Շտապ բուժօգնության հիվանդանոցներ	քանակը	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	մահճակալների քանակը	750	1065	1065	1065	1065	990	885	760	600	600
	ընդունված հիվանդների թվաքանակը, 1000 բնակչի հաշվով	8.2	3.4	3.4	3.3	2.8	2.7	2.3	2.8	3.2	3.7
Անհետաձգելի և պլանային խորհրդատվական բաժանմունքներ	քանակը	1	2	2	2	2	2	2	2	2	1
	սպասարկված անձանց թվաքանակը	13274	225	251	73	214	181	403	311	123	7

Ստոմոտոլոգիական հիմնարկների գործունեության հիմնական ցուցանիշները, 1990-2003թթ.

		1990	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Առանձնացված ստոմոտոլոգիական հիմնարկներ	մեծահասակների	23	29	33	35	33	31	31	25	22	28
	երեխաների	10	10	10	10	11	11	10	9	7	9
Ստոմոտոլոգիական բաժանմունքներ ունեցող բուժկանխարգելիչ հիմնարկների քանակը		251	209	202	192	180	192	192	166	146	136
Բուժկանխարգելիչ հիմնարկների կազմում գործող ատամնապորոթեզային բաժանմունքների (կաբինետների) քանակը		50	37	42	44	44	42	35	32	34	36

Ամբուլատոր-պոլիկլինիկական հիմնարկների քանակն ըստ մարզերի, 1995-2003թթ.

(10 հազ. բնակչի հաշվով)

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Ընդամենը ՀՀ	1.4	1.3	1.3	1.3	1.3	1.3	1.2	1.4	1.4
որից՝ ՀՀ առողջապահության նախարարության համակարգում									
ք.երևան	0.8	0.8	0.8	0.7	0.7	0.7	0.6	0.7	0.7
Արագածոտն	1.9	1.5	1.4	1.6	1.6	1.5	1.6	1.9	1.9
Արարատ	1.8	1.9	1.9	2.0	2.0	2.0	1.9	2.2	2.2
Արմավիր	2.1	2.1	1.9	2.0	2.0	2.0	1.7	2.1	2.1
Գեղարքունիք	1.3	1.5	1.4	1.4	1.5	1.4	1.3	1.4	1.5
Լոռի	1.5	1.5	1.4	1.4	1.4	1.5	1.4	1.7	1.7
Կոտայք	1.3	1.3	1.3	1.4	1.4	1.4	1.4	1.5	1.5
Շիրակ	1.1	1.2	1.1	1.1	1.1	1.0	1.1	1.3	1.3
Սյունիք	2.0	2.0	2.2	2.1	2.3	2.3	2.1	2.2	1.9
Վայոց ձոր	1.2	1.2	1.2	1.2	1.2	1.1	1.2	1.4	1.4
Տավուշ	1.6	1.7	1.7	1.6	1.5	1.5	1.6	1.7	1.7

ՀՀ առողջապահության նախարարության համակարգի ամբուլատոր-պոլիկլինիկական հիմնարկների քանակական բաշխվածությունն ըստ տեսակների, 1995-2003թթ.

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Հիվանդանոցների կազմի մեջ մտնող պոլիկլինիկական հիմնարկներ	138	108	75	83	97	73	71	68	68
Ինքնուրույն ամբուլատոր պոլիկլինիկական հիմնարկներ	279	305	338	332	330	357	327	325	322
այդ թվում									
պոլիկլինիկաներ	39	50	80	77	77	78	77	74	75
ամբուլատորներ	227	229	213	212	213	237	228	238	234
դրանցից՝ գյուղական	218	226	207	206	207	231	224	234	230
մանկական պոլիկլինիկաներ	10	22	38	37	35	35	17	8	8
կանանց կոնսուլտացիաներ	-	1	4	4	2	3	1	1	1
այլ	3	3	3	2	3	4	4	4	4
Դիսպանսերներ	31	26	26	27	26	25	23	22	22
Ինքնուրույն ստոմատոլոգիական պոլիկլինիկաներ	39	43	45	44	42	41	34	29	37
այդ թվում									
մեծահասակների	29	33	35	33	31	31	25	22	28
մանկական	10	10	10	11	11	10	9	7	9
Բժշկական առկայաներ	14	17	4	1	2	1	1	-	-
Ընդամենը	501	499	488	487	497	497	456	444	449

Ամբուլատոր-պոլիկլինիկական հիմնարկների նախատեսված հզորությունները և տարեկան հաճախումները, 1990-2003թթ.

	Գումարային հզորությունը	Տարեկան հաճախումները, մեկ բնակչի հաշվով
1990	45655	7.8
1993	46834	5.5
1994	46596	5.0
1995	45767	4.8
1996	46163	4.6
1997	45561	3.2
1998	44569	2.4
1999	43366	2.3
2000	42890	2.1
2001	39347	1.8
2002	38506	1.9
2003	38505	2.0

ՀՀ առողջապահության նախարարության համակարգի ամբուլատոր-պոլիկլինիկական հիմնարկների գործունեությունը, 1990-2003թթ.

	Հաճախումների քանակը, 1000 բնակչի հաշվով	դրանցից	
		ամբուլատոր ընդունելություն	բժիշկների տնային հաճախումներ
1990	7945.9	7003.8	688.4
1993	5529.4	4975.1	422.0
1994	5042.3	4608.0	337.3
1995	4827.3	4356.8	372.2
1996	4627.9	4206.5	322.2
1997	3233.1	2848.2	289.3
1998	2380.2	2075.8	210.1
1999	2313.6	1985.4	220.7
2000	2052.0	1768.5	193.9
2001	1753.8	1516.8	162.9
2002	1944.9	1677.8	176.6
2003	1943.8	1732.1	231.9

Հաճախումների քանակը ամբուլատոր-պոլիկլինիկական հիմնարկներում մեկ բնակչի հաշվով, ըստ մարզերի, 1995-2003թթ.

(հազ. մարդ)

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Ընդամենը ՀՀ	4.8	4.6	3.2	2.4	2.3	2.1	1.8	1.9	2.0
դրանցից՝ ՀՀ առողջապահության նախարարության համակարգում									
ք. Երևան	6.7	6.1	4.1	2.8	2.7	2.4	2.1	2.1	2.3
Արագածոտն	3.6	2.9	1.9	1.6	1.7	1.2	1.1	1.5	1.7
Արարատ	3.2	3.2	2.5	2.0	1.8	1.5	1.4	1.7	1.8
Արմավիր	3.6	3.6	2.8	2.7	2.0	1.7	1.5	1.6	1.6
Գեղարքունիք	4.4	4.4	3.1	2.2	2.5	2.3	1.8	1.8	1.8
Լոռի	3.7	3.9	2.9	2.2	2.0	1.8	1.5	1.8	1.8
Կոտայք	2.9	3.0	2.3	1.8	1.6	1.4	1.3	1.6	1.7
Շիրակ	5.4	5.2	3.4	2.8	2.7	2.2	1.8	2.1	1.9
Սյունիք	4.3	4.6	2.9	2.5	2.7	2.3	2.4	2.8	3.0
Վայոց ձոր	4.9	4.3	2.7	2.0	2.5	2.4	2.1	2.3	2.3
Տավուշ	2.8	3.2	2.7	2.0	2.0	1.8	1.7	2.0	2.1